

OPĆINA GVOZD

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE GVOZD ZA RAZDOBLJE 2009. - 2019. GODINE

NOSITELJ IZRADE:

REPUBLIKA HRVATSKA
SISAČKO – MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
OPĆINA GVOZD

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE GVOZD ZA RAZDOBLJE 2009. - 2019. GODINE

STRUČNI IZRAĐIVAČ:

ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE
Trg bana J. Jelačića 6, 44 000 SISAK

NOSITELJ IZRADE:

OPĆINA GVOZD

NAČELNIK:

MILAN VRGA

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE GVOZD ZA RAZDOBLJE 2009. - 2019. GODINE

IZRAĐIVAČ: ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Ravnatelj Zavoda:

Domagoj Orlić, dipl. ing. prom.

Voditelj izrade Izvješća:

Valentina Šerbec, dipl. ing. arh.,
ovlaštena arhitektica urbanistica

Stručni tim Zavoda na izradi Izvješća:

Darko Bohatka, dipl. ing. agr.
Margita Malnar, dipl. ing. arh.
Valentina Sučić, mag. ing. prom.
Goran Šalić, mag. geog.
Valentina Šerbec, dipl. ing. arh.
Ivan Talijan, dipl. ing. prom.

Vrginmost, 2020. g.

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U SISKU

Tt-08/313-2 MBS:120007568

R J E Š E N J E

Trgovački sud u Sisku po sucu pojedincu Mihael Kovačić u registarskom predmetu upisa prijava za upis statuta po prijedlogu predlagatelja Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije, Sisak, Trg bana Josipa Jelačića 6, 15.05.2008 godine

r i j e š i o j e

u sudski registar ovoga suda upisuje se:

Statut Ustanove

pod tvrtkom/nazivom Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije, sa sjedištem u Sisak, Trg bana Josipa Jelačića 6, u registarski uložak s matičnim brojem subjekta upisa (MBS) 120007568, prema podacima naznačenim u prilogu ovoga rješenja ("Podaci za upis u glavnu knjigu sudskog registra"), koji je njegov sastavni dio.

TRGOVAČKI SUD U SISKU

U Sisku, 15. svibnja 2008. godine

S U D A C

Mihael Kovačić
SUDAC
MIHAEL KOVAČIĆ, v.r.
Bila 10/2008, 10/2008, 10/2008
Kontakt: Sudačkog registra

Uputa o pravnom lijeku:

Pravo na žalbu protiv ovog rješenja ima sudionik ili druga osoba koja za to ima pravni interes. Žalba se podnosi u roku od 8 (osam) dana Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske u dva primjerka, putem prvostupanjskog suda. Predlagatelj nema pravo žalbe.

TRGOVAČKI SUD U SISKU
Tt-08/313-2

MBS: 120007568
Datum: 15.05.2008

PODACI ZA UPIS U GLAVNU KNJIGU SUDSKOG REGISTRA
(prilog uz rješenje)

Pod brojem upisa 2 za tvrtku Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije upisuje se:

SUBJEKT UPISA

PRAVNI ODNOSI:

Statut:

Odlukom upravnog vijeća Ustanove od 12. ožujka 2008. godine, usvojen je Statut Ustanove.
Statut Ustanove dostavljen u zbirku isprava.

U Sisku, 15. svibnja 2008.

S U D A C
Mihael Kovačić
SUDAC:
MIHAEL KOVAČIĆ, v.e.
26.05.2008. - 14:08:09
Voditelj sudskog registra

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU
10000 ZAGREB, Ilica 3, p.p. 671, telefon: 01/480 61 11
teleks: 21130 DZSTAT RH, telefaks: 01/481 76 66

KLASA: 951-03/08-01/1
URBROJ: 555-08-03-08-2
ZAGREB, 10. ožujak 2008.

Na temelju članka 5. stavka 1. i 2. i članka 7. stavka 1. Zakona o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (Narodne novine, broj 98/94) dostavlja se

O B A V I J E S T
O RAZVRSTAVANJU POSLOVNOG SUBJEKTA PREMA NKD-u 2007.

Naziv / tvrtka

Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

Sjedište i adresa

**Trg bana Josipa Jelačića 6
44000 Sisak**

Pravno ustrojbeni oblik:

Ustanova

Brojčana oznaka:

30

Djelatnost:

Arhitektonske djelatnosti

Brojčana oznaka razreda:

7111

NKD 2002:

74200

Matični broj poslovnog subjekta:

2349264

Obrazloženje

Na temelju prijave prijedlog je prihvaćen i izvršeno je razvrstavanje u razred djelatnosti kao gore.

Ova se obavijest dostavlja poslovnom subjektu u dva primjerka, jedan primjerak zadržava poslovni subjekt, a drugi prilaže prilikom otvaranja žiroračuna ili promjena vezanih uz žiroračun.

Ukoliko poslovni subjekt smatra da je nepropisno razvrstan, ima pravo u roku 15 dana od dana primitka ove obavijesti podnijeti ovom zavodu zahtjev za ponovno razvrstavanje s potrebnom dokumentacijom.

v. d. RAVNATELJA

Darko Jukić

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO GRADITELJSTVA
I PROSTORNOGA UREĐENJA
10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 20
Tel: 01/ 3782 444 Fax: 01/3772822

**Uprava za prostorno uređenje,
pravne poslove i
programa Europske unije**

Klasa: UP/I-350-02/17-07/66
Urbroj: 531-05-17-4
Zagreb, 21. prosinca 2017.

GLAVNA USTANOVA
ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

PRIMLJENO: 28.12.2017.

570-11/17-01/04

PRILUŽENI BILJEŠCI	PRILUŽENI	VRILUŽENI
2176-17-03-17-3		

Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, povodom zahtjeva Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije iz Siska, Trg bana Josipa Jelačića 6, zastupane po v.d. ravnateljici Margiti Malnar, dipl.ing.arh., za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja, na temelju članka 9. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje („Narodne novine“, br. 78/15.), donosi

RJEŠENJE

- I. **Zavodu za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije iz Siska, Trg bana Josipa Jelačića 6, daje se suglasnost za obavljanje stručnih poslova izrade nacrtu prijedloga svih prostornih planova i nacrtu izvješća o stanju u prostoru svih razina te obavljanje poslova u vezi s pripremom i donošenjem svih prostornih planova i izvješća o stanju u prostoru svih razina iz članka 2. stavka 1. točke 1. Pravilnika o izdavanju suglasnosti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja („Narodne novine“ br. 136/15.).**
- II. Pravna osoba iz točke I. izreke ovog rješenja dužna je jednom godišnje u mjesecu u kojem je izdana suglasnost dostaviti Ministarstvu dokumentaciju kojom se dokazuje da nisu prestali postojati uvjeti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja.
- III. Suglasnost iz točke I. izreke ovoga rješenja ukinuti će se rješenjem ako pravna osoba prestane ispunjavati uvjete propisane za izdavanje suglasnosti, uvjete koji moraju biti ispunjeni prilikom izrade prostornih planova ili ako stručne poslove prostornog uređenja obavlja protivno Zakonu o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje, propisima donesenim na temelju tog Zakona ili protivno propisima kojima se uređuje područje prostornog uređenja.

Obrazloženje

Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije iz Siska, Trg bana Josipa Jelačića 6, podnio je ovom Ministarstvu zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje svih stručnih poslova prostornog uređenja.

Podnositelj zahtjeva je uz zahtjev i tijekom postupka priložio sve dokaze propisane odredbom članka 4. Pravilnika o izdavanju suglasnosti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja:

1. fotokopiju rješenja o upisu u sudski registar kao dokaz da je Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije iz Siska, registriran za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja te

2. dokaze da ima zaposlene ovlaštene arhitekture urbaniste :
Margita Malnar, dipl.ing.arh., ovlaštena arhitektica urbanistica, br.ovl. A-U 454
i
Valentina Šerbec, dipl.ing.arh., ovlaštena arhitektica urbanistica, br.ovl. A-U 453
Za svakog od navedenih ovlaštenih arhitekata urbanista priloženo je :
  - a) rješenje o upisu u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista i
  - b) izvornik potvrde o podacima evidentiranim u matičnoj evidenciji Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje ne starije od 30 dana te
3. dokaze da u izradi nacrtu prostornog plana može osigurati sudjelovanje najmanje 3 stručnjaka različitih struka iz članka 15. stavka 1. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje :
  - Ivan Talijan, dipl.ing., ovlašten inženjer cestovnog prometa br.ovl. 97,
  - Goran Šalić, mag.geog. i
  - Darko Bohatka, dipl.ing.polj. (poljoprivredno-ekonomski odsjek)i to za svakog stručnjaka :
  - a) fotokopiju rješenja o upisu u imenik ovlaštenih inženjera određene struke, odnosno fotokopiju diplome za stručnjaka koji se ne upisuje u imenik ovlaštenih inženjera,
  - b) izvornik potvrde o podacima evidentiranim u matičnoj evidenciji Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje ne starije od 30 dana i
  - c) dokaz o dvije godine radnog iskustva na poslovima prostornog uređenja (fotokopije sastavnica prostornih planova u čijoj je izradi stručnjak sudjelovao).

Uvidom u navedenu dokumentaciju utvrđeno je da podnositelj zahtjeva ispunjava sve uvjete za izdavanje zatražene suglasnosti.

Slijedom izloženog, a sukladno odredbi članka 96. stavak 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, br. 47/09.), riješeno je kao u točki I. izreke ovog rješenja.

Sukladno odredbi članka 10. stavak 2. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje, riješeno je kao u točki II. izreke ovoga rješenja.

Sukladno odredbi članka 10. stavak 1. istog Zakona, riješeno je kao u točki III. izreke ovog rješenja.

Upravna pristojba u iznosu od 35,00 kn po Tar.br. 1. i 2. Tarife upravnih pristojbi Uredbe o tarifi upravnih pristojbi („Narodne novine“, broj 8/17) uplaćena je na račun državnog proračuna.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo je rješenje izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom u Zagrebu. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se navedenom Upravnom sudu predaje neposredno u pisanom obliku ili usmeno na zapisnik, ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Dostaviti:

1. Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije, 44 000 Sisak, Trg bana Josipa Jelačića 6 n/p Margita Malnar, v.d. ravnateljica
2. Evidencija suglasnosti, ovdje
3. Spis, ovdje

SADRŽAJ:

I. POLAZIŠTA

1. CILJEVI IZRADE IZVJEŠĆA
2. ZAKONODAVNO-INSTITUCIONALNI OKVIR
3. OSNOVNA PROSTORNA OBILJEŽJA OPĆINE GVOZD
  - 3.1. Geografski položaj
  - 3.2. Stanovništvo i naseljenost
4. OPĆINA GVOZD U OKVIRU PROSTORNOG UREĐENJA SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

II. ANALIZA I OCJENA STANJA I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA

1. PROSTORNA STRUKTURA KORIŠTENJA I NAMJENE POVRŠINA OPĆINE GVOZD
2. SUSTAV NASELJA
  - 2.1. Razmještaj i površine naselja, gustoća naselja i gustoća naseljenosti
  - 2.2. Građevinska područja naselja
  - 2.3. Izdvojene strukture izvan građevinskog područja naselja
3. GOSPODARSKE DJELATNOSTI
  - 3.1. Gospodarski pokazatelji
  - 3.2. Gospodarske djelatnosti
4. OPREMLJENOST PROSTORA INFRASTRUKTUROM
  - 4.1. Opremljenost društvenom infrastrukturom
  - 4.2. Opremljenost javnom i komunalnom infrastrukturom
    - 4.2.1. Prometna infrastruktura
    - 4.2.2. Energetska infrastruktura
    - 4.2.3. Opskrba pitkom vodom i odvodnja otpadnih voda
    - 4.2.4. Gospodarenje otpadom
5. ZAŠTITA I KORIŠTENJE DIJELOVA PROSTORA OD POSEBNOG ZNAČAJA
  - 5.1. Zaštićene prirodne vrijednosti
  - 5.2. Zaštita i očuvanje kulturnih dobara
  - 5.3. Područja posebnih karakteristika
6. OBVEZNI PROSTORNI POKAZATELJI

III. ANALIZA PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA

1. IZRADA PROSTORNIH PLANOVA
2. PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA
3. PROVEDBA DRUGIH DOKUMENATA KOJI UTJEČU NA PROSTOR
4. PROVOĐENJE ZAKLJUČAKA, SMJERNICA, PRIJEDLOGA ZA UNAPRJEĐENJE, PREPORUKA, AKTIVNOSTI ODNOSNO MJERA IZ PRETHODNOG IZVJEŠĆA O STANJU U PROSTORU

IV. PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU S PRIJEDLOGOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI

1. POTREBE, MOGUĆNOSTI I OGRANIČENJA DALJNJEG ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU OPĆINE GVOZD S OBZIROM NA OKOLNOSTI, SEKTORSKA OPTEREĆENJA I IZAZOVE
2. OCJENA POTREBE IZRADE NOVIH I/ILI IZMJENE I DOPUNE POSTOJEĆIH PROSTORNIH PLANOVA NA RAZINI OPĆINE GVOZD
3. PREPORUKE MJERA I AKTIVNOSTI ZA UNAPRJEĐENJE PROSTORNOG RAZVOJA

V. POPIS TABLICA, SLIKA, KARTOGRAFSKIH PRIKAZA I GRAFIKONA

VI. IZVORI PODATAKA

I. POLAZIŠTA

---

1. CILJEVI IZRADE IZVJEŠĆA

Izvješće o stanju u prostoru Općine Gvozd se temelji na analizi i ocjeni stanja i trendova prostornog razvoja, na osnovi obveznih prostornih pokazatelja o stanju u prostoru, analizi provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedlozima za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje.

Izvješće pokazuje uočene probleme u prostoru i upućuje na moguća rješenja za poboljšanje stanja u prostoru, kao i mogućnost daljnjeg usmjeravanja prostornog razvitka. Izradom i donošenjem Izvješća o stanju u prostoru Općine Gvozd za razdoblje 2009. – 2019. godine, kao obveznog dokumenta o praćenju stanja u prostoru, stvoreni su uvjeti za izradu svih ostalih dokumenata prostornog uređenja.

Cilj ovog izvješća je stvaranje pretpostavki za unaprjeđenje gospodarskih, društvenih, kulturnih i ekoloških temelja za održivi razvoj Općine Gvozd.

2. ZAKONODAVNO – INSTITUCIONALNI OKVIR

Člankom 39. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“ broj 153/13; 65/17; 114/18; 39/19. i 98/19.) propisano je da predstavnička tijela jedinice lokalne samouprave razmatraju izvješće o stanju u prostoru za razdoblje od četiri godine (nastavno u tekstu: Izvješće) za područje svog teritorijalnog obuhvata.

Izvješće o stanju u prostoru Općine Gvozd je izrađeno na temelju prikupljenih i dostupnih podataka od nadležnih javnopravnih tijela. Temeljem članka 40. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“ broj 153/13; 65/17; 114/18; 39/19. i 98/19.) izvješće o stanju u prostoru sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor, te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Pravilnikom o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru („Narodne novine“ broj 48/14. i 19/15.) propisan je sadržaj izvješća, obvezni prostorni pokazatelji, način sudjelovanja javnopravnih tijela u izradi izvješća i drugi zahtjevi u vezi s praćenjem stanja u području prostornog uređenja.

Ovo Izvješće je četvrti takav dokument prostornog uređenja koji se donosi za područje Općine Gvozd. Do sada je izrađeno:

- Izvješće o stanju u prostoru Općine Gvozd iz 1997. godine („Službeni vjesnik“ broj 20/97.),
- Izvješće o stanju u prostoru Općine Gvozd za razdoblje 2001. – 2003. godine („Službeni vjesnik“ broj 20/03.),
- Izvješće o stanju u prostoru Općine Gvozd za razdoblje 2003. – 2008. godine („Službeni vjesnik“ broj 34/08.).

Nakon razmatranja na Općinskom vijeću Izvješće se objavljuje u službenom glasilu Općine Gvozd, a po objavi, u roku od petnaest dana, dostavlja se u elektroničkom obliku, Zavodu za prostorni razvoj u Ministarstvu prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine,

3. OSNOVNA PROSTORNA OBILJEŽJA OPĆINE GVOZD

Prema Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“ broj: 86/06; 125/06. – ispravak, 16/07. – ispravak, 95/98. – Odluka USRH, 46/10. – ispravak,

145/10. i 37/13.) Općina Gvozd se nalazi u sastavu Sisačko-moslavačke županije. U sastavu Općine Gvozd nalazi se 19 naselja i to: Blatuša, Bović, Brnjavač, Crevarska Strana, Črekušnica, Dugo Selo Lasinjsko, Golinja, Gornja Čemernica, Gornja Trstenica, Kirin, Kozarac, Ostrožin, Pješćanica, Podgorje, Slavsko Polje, Stipan, Šljivovac, Trepča i Vrginmost.

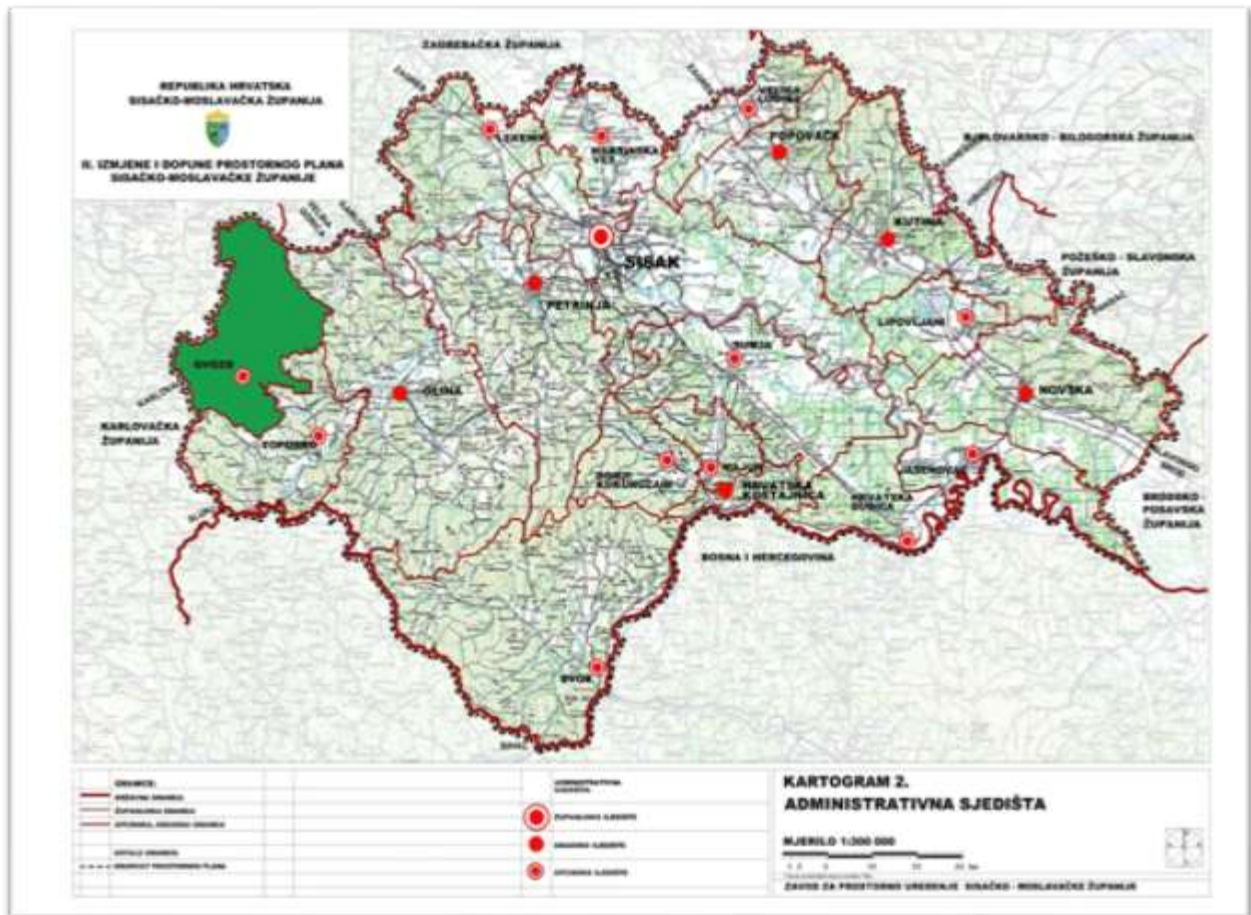
3.1. Geografski položaj Općine

Općina Gvozd se nalazi na zapadnom dijelu Sisačko-moslavačke županije.

Graniči:

- na sjeveru i zapadu s Karlovačkom županijom (Grad Karlovac, Općina Lasinja i Općina Vojnić);
- na sjeveroistoku sa Zagrebačkom županijom (Općina Pokupsko);
- na istoku s Gradom Glinom;
- na jugu i jugoistoku s Općinom Topusko.

Kartografski prikaz 1: Položaj Općine Gvozd u Sisačko-moslavačkoj županiji

Izvor: Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" broj 04/01; 12/10; 10/17. i 12/19.).

Prema najnovijim podacima Državne geodetske uprave, Općina Gvozd zauzima površinu od 212,36 km² što iznosi 4,8 % površine Sisačko-moslavačke županije. Prema površini Općina Gvozd je deseta jedinica lokalne samouprave u Sisačko-moslavačkoj županiji.

3.2. Stanovništvo i naseljenost

Razmještaj i struktura stanovništva

Općina Gvozd, prema popisu stanovništva iz 2011. godine, ima 2.970 stanovnika, što iznosi 1,72 % od ukupnog broja stanovnika Sisačko-moslavačke županije. Prema broju stanovnika je dvanaesta jedinica lokalne samouprave u Sisačko-moslavačkoj županiji.

Od 1991. do 2001. godine broj stanovnika je smanjen za 4.303, dok je od 2001. godine do 2011. godine smanjen za 809 stanovnika ili kumulativno od 1991. do 2011. smanjen za 5.112 stanovnika, odnosno 63,25 %.

U Sisačko-moslavačkoj županiji smanjenje broja stanovnika od 1991. do 2011. godine iznosilo je 31,32 %.

Broj stanovnika po naseljima i indeks kretanja prikazan je u sljedećoj tablici.

Tablica 1: Broj stanovnika i indeks kretanja

RED. BR.	NAZIV NASELJA	BROJ STANOVNIKA			INDEKSI KRETANJA	
		1991.	2001.	2011.	2001./1991.	2011./2001..
1.	BLATUŠA	558	285	171	51,08	60,00
2.	BOVIĆ	313	150	91	47,92	60,67
3.	BRNJAVAC	216	87	93	40,28	106,90
4.	CREVARSKA STRANA	425	262	161	61,65	61,45
5.	ČREMUŠNICA	390	85	103	21,79	121,18
6.	DUGO SELO LASINJSKO	385	64	46	16,62	71,88
7.	GOLINJA	270	65	38	24,07	58,46
8.	GORNJA ČEMERNICA	437	232	142	53,09	61,21
9.	GORNJA TRSTENICA	299	102	88	34,11	86,27
10.	KIRIN	320	56	52	17,50	92,88
11.	KOZARAC	291	166	122	57,04	73,49
12.	OSTROŽIN	393	64	32	16,28	50,00
13.	PJEŠČANICA	661	222	161	33,59	72,52
14.	PODGORJE	283	178	150	62,90	84,27
15.	SLAVSKO POLJE	752	375	338	49,87	90,13
16.	STIPAN	228	41	50	17,98	121,95
17.	ŠLJIVOVAC	169	33	32	19,53	96,97
18.	TREPČA	122	9	5	7,38	55,56
19.	VRGINMOST	1.570	1.303	1.095	82,99	84,04
	UKUPNO:	8.082	3.779	2.970	46,76	78,59

Izvor: Državni zavod za statistiku

U prvom popisnom razdoblju zabilježen je pad broja stanovnika u svim naseljima što je direktna posljedica Domovinskog rata. U drugom popisnom razdoblju zabilježen je pad broja stanovnika u većini naseljima, točnije 16, dok je u 3 naselja povećan broj stanovnika. Povećanje broja stanovnika u pojedinim naseljima je najvjerojatnije povratak prognanika i naseljavanje izbjeglog stanovništva iz drugih krajeva.

Iako je zabilježen pad broja stanovnika i u općinskom središtu, naselju Vrginmost, povećava se relativni udio stanovnika naselja Vrginmost u Općini Gvozd. Tako je 1991. godine iznosio 19,43 %, 2001. godine 34,48 % , a 2011. godine 36,87 %.

Ovi podaci potvrđuju tvrdnju o migraciji seoskog stanovništva u urbanije sredine.

Pored smanjenja broja stanovnika koje se odvijalo u zadnjem desetljeću, prisutan je i problem starenja stanovništva, a koji se može iskazati kroz sljedeće pokazatelje:

Indeks starenja = udio osoba starijih od 60 godina u odnosu na osobe mlađe od 20 godina.

Koeficijent starosti = udio osoba starijih od 60 godina u ukupnom stanovništvu.

Indeks starenja iznosi 300,0 % dok je granica izdržljivosti do 40 %.

Koeficijent starosti iznosi 40,3 %, a granica izdržljivosti je 12 %.

U usporedbi podataka o stanovništvu Općine Gvozd s podacima o stanovništvu Sisačko-moslavačke županije i Republike Hrvatske vidljivo je da je starosna struktura stanovništva Općine Gvozd mnogo lošija. Općina Gvozd ima puno manje stanovnika mlađe životne dobi i puno više stanovnika starije životne dobi te je i puno viša prosječna starost stanovništva.

Tablica 2: Dobna i spolna struktura stanovništva 2011. godine - brojčano

SPOJ	DO 14. GODINA BROJ	DO 19. GODINA BROJ	RADNO SPOSOBNO 15-64 G.	60 I VIŠE GODINA BROJ	PROSJEČNA STAROST GODINA	INDEKS STARENJA	KOEFIC. STAROSTI
M	137	192	941	473	48,3	246,4	33,2
Ž	139	207	811	724	53,3	349,8	46,9
UK	276	399	1.752	1.197	50,9	300,0	40,3

Izvor: Državni zavod za statistiku

Tablica 3: Dobna i spolna struktura stanovništva 2011. godine – postotno

PODRUČJE	DO 14. GODINA %	DO 19. GODINA %	RADNO SPOSOBNO 15-64 G.	60 I VIŠE GODINA %	PROSJEČNA STAROST GODINA	INDEKS STARENJA	KOEFIC. STAROSTI
OPĆINA	9,29	13,43	58,99	40,30	50,9	300,0	40,3
SMŽ	14,51	20,00	65,97	26,23	43,0	131,1	26,2
RH	15,23	20,92	67,07	24,07	41,7	115,0	24,1

Izvor: Državni zavod za statistiku

Struktura domaćinstava

Tablica 4: Broj domaćinstava i indeks kretanja

OPĆINA GVOZD	BROJ DOMAĆINSTAVA			INDEKSI KRETANJA		
	1991.	2001.	2011.	2001./1991.	2011./2001.	2011./1991.
UKUPNO:	3.167	1.547	1.347	48,45	87,07	42,53

Izvor: Državni zavod za statistiku

Od 1991. do 2001. godine smanjen je broj domaćinstava za 1.620, a od 2001. do 2011. godine je smanjen za 200 domaćinstava. Ukupno smanjenje od 1991. do 2011. godine iznosi 1.820 domaćinstava odnosno 57,47 %.

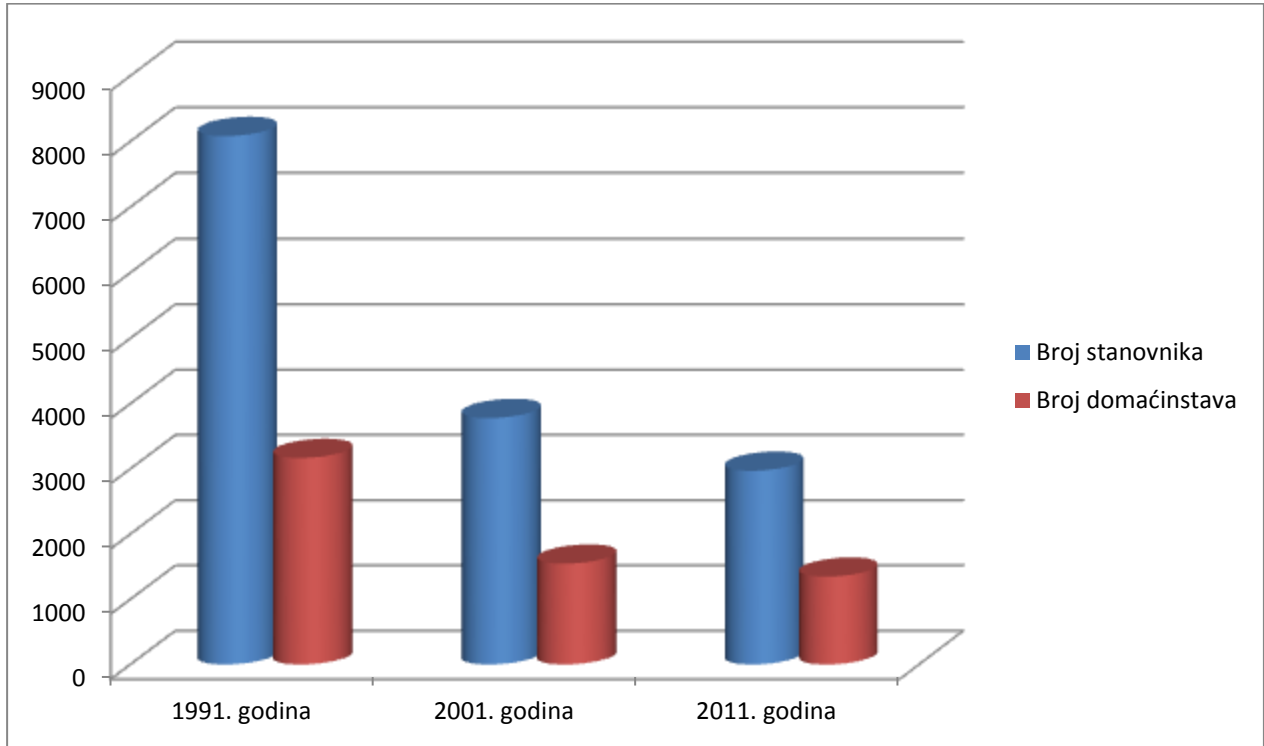
Tablica 5: Broj članova domaćinstava

RED. BROJ	TERITORIJALNA JEDINICA	PROSJEČAN BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTAVA		
		1991.	2001.	2011.
1.	OPĆINA GVOZD	2,55	2,44	2,20
2.	SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA	2,80	2,84	2,73
3.	REPUBLIKA HRVATSKA	3,10	3,04	2,80

Izvor: Državni zavod za statistiku

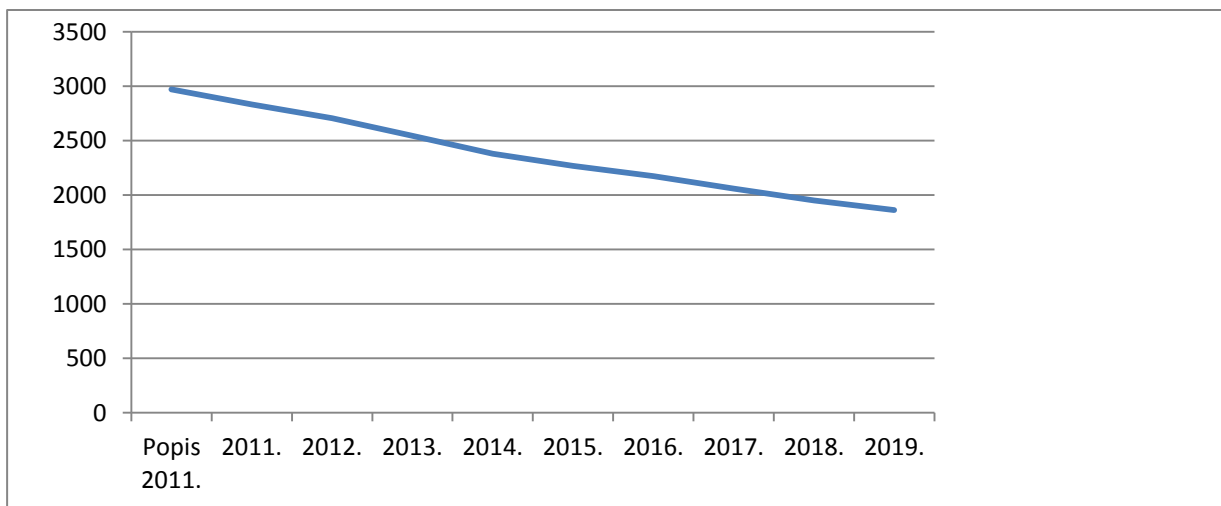
Smanjenjem broja stanovnika i broja domaćinstava smanjuje se i broj članova domaćinstava. Broj članova domaćinstva u sva tri popisna razdoblja manji je od prosjeka Sisačko-moslavačke županije i od prosjeka Republike Hrvatske.

Grafikon 1: Broj stanovnika i broj domaćinstava u Općini Gvozd

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, a na temelju godišnjih podataka o živorođenima, umrlima, doseljenima i odseljenima s područja Općine Gvozd izvršene su procjene broja stanovnika na dan 31. prosinca svake godine. Prema tim podacima općina Gvozd je na dan 31. prosinca 2019. godine imala 1.863 stanovnika. To je za 1.107 ili 37,27 % stanovnika manje nego na popisu 2011. godine.

Grafikon 2: Procjena kretanja broja stanovnika u Općini Gvozd

Tablica 6: Procjena kretanje broja stanovnika u izvještajnom razdoblju

GODINA	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	UKUPNO
Živorodeni	12	19	13	13	8	20	14	11	11	121
Umrli	81	69	73	81	55	63	69	68	62	621
Doseljeni	76	46	46	91	76	73	77	65	61	611
Odseljeni	186	124	147	188	140	126	135	117	98	1.261

Izvor: Državni zavod za statistiku

Tablica 7: Procjena kretanje broja doseljenih i odseljenih osoba u izvještajnom razdoblju

GODINA	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	UKUPNO
Doseljeni										
Iz iste županije	17	9	3	10	6	7	4	10	7	73
Iz druge žup.	28	23	19	31	36	18	26	21	26	227
Iz inozemstva	5	5	6	15	16	20	29	17	10	123
Odseljeni										
U istu županiju	9	17	7	24	15	12	8	15	9	116
U drugu žup.	35	28	37	39	37	33	44	41	34	328
U inozemstvo	116	70	85	90	70	53	65	44	37	630

Izvor: Državni zavod za statistiku

Iz prikazanih podataka je vidljiva značajna razlika između broja živorođenih i umrlih stanovnika Općine, kao i broja doseljenih i odseljenih stanovnika, a što je u uvjetovalo velikim padom broja stanovnika.

U tablici o broju doseljenih i odseljenih stanovnika vidljivo je da je u svim područjima mnogo više odseljenih nego doseljenih stanovnika. Najveća razlika je u području doseljenih iz inozemstva odnosno odseljenih u inozemstvo, u izvještajnom razdoblju čak 507, a što predstavlja 17,07 % od ukupnog broja stanovnika iz popisa 2011. godine.

4. OPĆINA GVOZD U OKVIRU PROSTORNOG UREĐENJA SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Zakonom o prostornom uređenju uređen je sustav prostornog planiranja u Republici Hrvatskoj koji čine subjekti, dokumenti i postupci u praćenju stanja u prostoru, izradi, donošenju i provođenju dokumenata prostornog uređenja. Prema ovom sustavu postoji više razina planiranja, izrade, donošenja i provođenja dokumenata prostornog uređenja koji moraju biti međusobno usklađeni.

Prostorni planovi niže razine moraju biti usklađeni s prostornim planovima više razine. Prostorni planovi uređenja jedinica lokalne samouprave moraju biti usklađeni s prostornim planovima jedinica regionalne (područne) samouprave, a oni s prostornim planom države.

Također prostorni planovi iste razine moraju biti usklađeni međusobno.

Dokumenti lokalne razine: prostorni plan uređenja Općine Gvozd i urbanistički planovi uređenja u nadležnosti su općine Gvozd.

U Općini Gvozd poslove prostornog uređenja u fazi pripreme i izrade prostornih planova vodi Jedinstveni upravni odjel, na način da se obavljaju poslovi u fazi pripreme i izrade prostornih planova, a izrada se povjerava stručnim izrađivačima. Planove donosi Općinsko vijeće.

Provedba prostornih planova u nadležnosti je Sisačko-moslavačke županije koju provodi Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša, izdavanjem lokacijskih dozvola, dozvola

za promjenu namjene i uporabu građevine, rješena o utvrđivanju građevne čestice, potvrde parcelacijskog elaborata te građevinske dozvole na temelju posebnog zakona.

Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije nadležan je za usklađenost Prostornog plana uređenja Općine Gvozd s Prostornim planom županije te isto potvrđuje izdavanjem mišljenja o usklađenosti.

Obveza dostave prostornih planova, koja je propisana Zakonom o prostornom uređenju, od strane jedinica lokalne samouprave Zavodima za prostorno uređenja županija, osigurava povezanost prostornog uređenja lokalne razine sa sustavom i politikom prostornog uređenja područne (regionalne) razine.

II. ANALIZA I OCJENA STANJA, PROVEDBE I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA

1. PROSTORNA STRUKTURA KORIŠTENJA I NAMJENE POVRŠINA OPĆINE GVOZD

Prostornim planom uređenja Općine Gvozd utvrđene su namjene površina:

- a) za razvoj i uređenje naselja;
- b) za razvoj i uređenje površina izvan naselja.

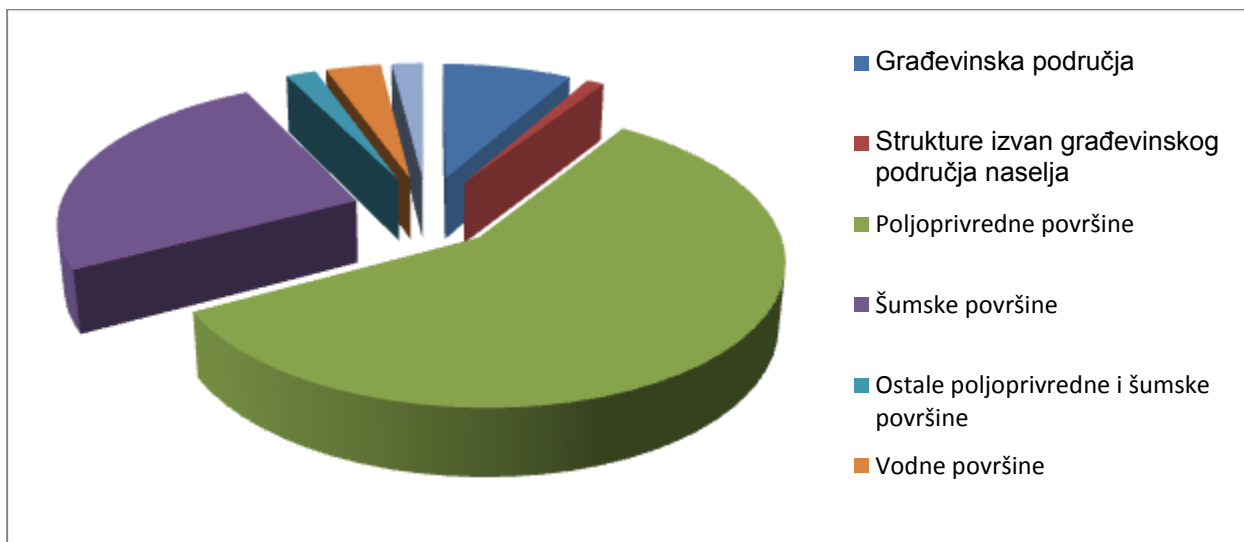
Površine za razvoj i uređenje naselja obuhvaćaju izgrađene i neizgrađene dijelove naselja, tj. površine namijenjene za razvoj i širenje naselja. Tu su smještene građevine za stanovanje, građevine javnih funkcija, proizvodnih, poslovnih, ugostiteljskih, turističkih i sportsko rekreacijskih namjena, zelene površine i površine infrastrukturnih sustava.

Površine za razvoj i uređenje izvan naselja su površine poljoprivrednog i šumskog zemljišta, površine infrastrukturnih sustava i vodene površine.

Izvan naselja se planiraju izdvojena građevinska područja za sve namjene osim za stanovanje (industrijsku, zanatsku, trgovačku, komunalno-servisnu, ugostiteljsko-turističku te sport i rekreaciju).

Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina, a prema podacima iz Prostornog plana uređenja Općine Gvozd („Službeni vjesnik“ broj 34/04. i 45/10.), prikazan je u sljedećoj tablici i grafikonu:

Grafikon 3: Struktura korištenja površina zemljišta

Tablica 8: Struktura korištenja površina zemljišta

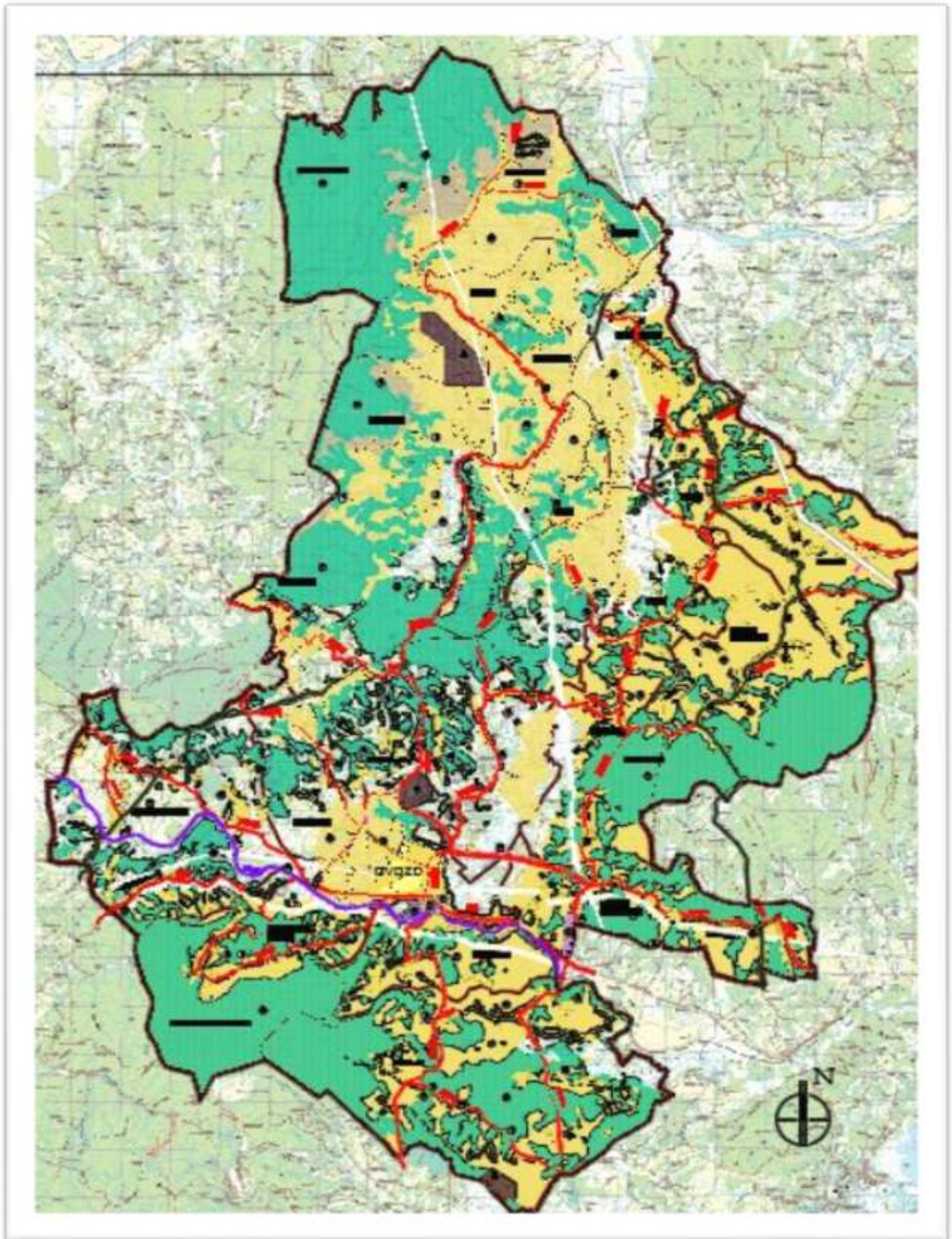
RED. BROJ	OPĆINA GVOZD	OZNAKA	UKUPNO ha	% OD POVRŠINE OPĆINE
1.0.	ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA			
1.1.	Građevinska područja - izgrađeni dio GP - neizgrađeni dio GP	GP	1.754,51 1.704,07 50,44	8,26
1.2.	Izdvojene strukture izvan građevinskog područja naselja - gospodarska namjena – pretežito industrijska - površine za iskorištavanje mineralnih sirovina - površina za rekreaciju i sport - površine turističko – ugostiteljske namjene	I E R T	240,36 13,70 214,02 12,14 0,50	1,13
1.3.	Poljoprivredne površine - osobito vrijedno obradivo tlo - vrijedno obradivo tlo - ostala obradiva tla	P1 P2 P3	12.412,80 - 7.863,20 4.549,60	58,45
1.4.	Šumske površine - gospodarske šume - zaštitne šume - šume posebne namjene	Š1 Š2 Š3	5.471,00 5.471,00 - -	25,77
1.5.	Ostale poljoprivredne i šumske površine	PŠ	407,86	1,92
1.6.	Vodene površine - vodotoci - akumulacije - hidromelioracije	VP	750,65 120,65 - 630,00	3,53
1.7.	Ostale površine - površine infrastrukturnih sustava		199,20 199,20	0,94
	OPĆINA GVOZD UKUPNO:		21.236,38	100,00

Izvor: I. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Gvozd („Službeni vjesnik“ broj 45/10.)

Korištenje i namjena površina

Korištenje i namjena površina prikazana je na kartografskom prikazu Prostornog plana uređenja Općine Gvozd.

Kartografski prikaz 2: Korištenje i namjena površina

Izvor: I. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Gvozd („Službeni vjesnik“ broj 45/10.)

2. SUSTAV NASELJA

Sva naselja Općine Gvozd, po vrsti, pripadaju seoskim naseljima. Izuzetak je naselje Vrginmost koje se nalazi na najpovoljnijoj prometnoj poziciji ovog prostora te se kao općinsko središte razvilo u naselje urbanijeg tipa.

Tablica 9: Naselja prema broju stanovnika 2011. godine

BROJ STANOVNIKA PREMA VELIČINI NASELJA	BROJ NASELJA	BROJ STANOVNIKA	UDIO U UKUPNOM BROJU STANOVNIKA
1 – 100	10	527	17,74
101 – 500	8	1.348	45,39
501 – 1.000	-	-	-
1.001 – 2.000	1	1.095	36,87
UKUPNO:	19	2.970	100,00

Izvor: Državni zavod za statistiku i Državna geodetska uprava

2.1. Razmještaj i površine naselja, gustoća naselja i gustoća naseljenosti

Temeljem podataka iz popisa stanovništva iz 2001. i 2011. godine, prikazan je odnos udjela površine naselja u ukupnoj površini Općine kao i odnos udjela broja stanovnika pojedinih naselja u ukupnom broju stanovnika Općine.

Podatak o broju stanovnika na kvadratni kilometar predstavlja gustoću naseljenosti koja je izračunata za svako naselje.

Površine naselja se temelje na najnovijim podacima Državne geodetske uprave.

Tablica 10: Površine naselja, broj stanovnika i gustoća naseljenosti

R. BR.	NAZIV NASELJA	POVRŠINA		BROJ STANOVNIKA				GUSTOĆA NASELJENOSTI	
				2001.		2011.		2001.	2011.
		km ²	%	BROJ	%	BROJ	%	st/km ²	st/km ²
1.	BLATUŠA	22,64	10,66	285	7,54	171	5,76	12,59	7,55
2.	BOVIĆ	7,11	3,35	150	3,97	91	3,06	21,10	12,80
3.	BRNJAVAC	5,98	2,82	87	2,30	93	3,13	14,55	15,55
4.	CREVARSKA STRANA	14,52	6,84	262	6,94	161	5,42	18,04	11,09
5.	ČREMUŠNICA	7,54	3,55	85	2,25	103	3,47	11,27	13,66
6.	DUGO SELO LASINJSKO	21,37	10,07	64	1,69	46	1,55	2,99	2,15
7.	GOLINJA	6,67	3,14	65	1,72	38	1,28	9,75	5,70
8.	GORNJA ČEMERNICA	9,19	4,33	232	6,14	142	4,78	25,24	15,45
9.	GORNJA TRSTENICA	14,09	6,64	102	2,70	88	2,96	7,24	6,24
10.	KIRIN	14,84	6,99	56	1,48	52	1,75	3,77	3,50
11.	KOZARAC	10,14	4,77	166	4,39	122	4,11	16,37	12,04
12.	OSTROŽIN	17,66	8,32	64	1,69	32	1,08	3,62	1,81
13.	PJEŠČANICA	18,87	8,86	222	5,88	161	5,42	11,76	8,53
14.	PODGORJE	6,07	2,86	178	4,71	150	5,05	29,32	24,71

15.	SLAVSKO POLJE	15,95	7,51	375	9,92	338	11,38	23,51	21,19
16.	STIPAN	7,07	3,33	41	1,09	50	1,68	5,80	7,07
17.	ŠLJIVOVAC	4,79	2,26	33	0,87	32	1,08	6,89	6,68
18.	TREPČA	3,36	1,58	9	0,24	5	0,17	2,68	1,49
19.	VRGINMOST	4,50	2,12	1.303	34,48	1.095	36,87	289,56	243,57
	OPĆINA UKUPNO	212,36	100,0	3.779	100,0	2.970	100,0	17,80	13,99
	ŽUPANIJA SISAČKO -MOSLAVAČKA	4467,8		185387		172439		41,49	38,60

Izvor: Državni zavod za statistiku i Državna geodetska uprava

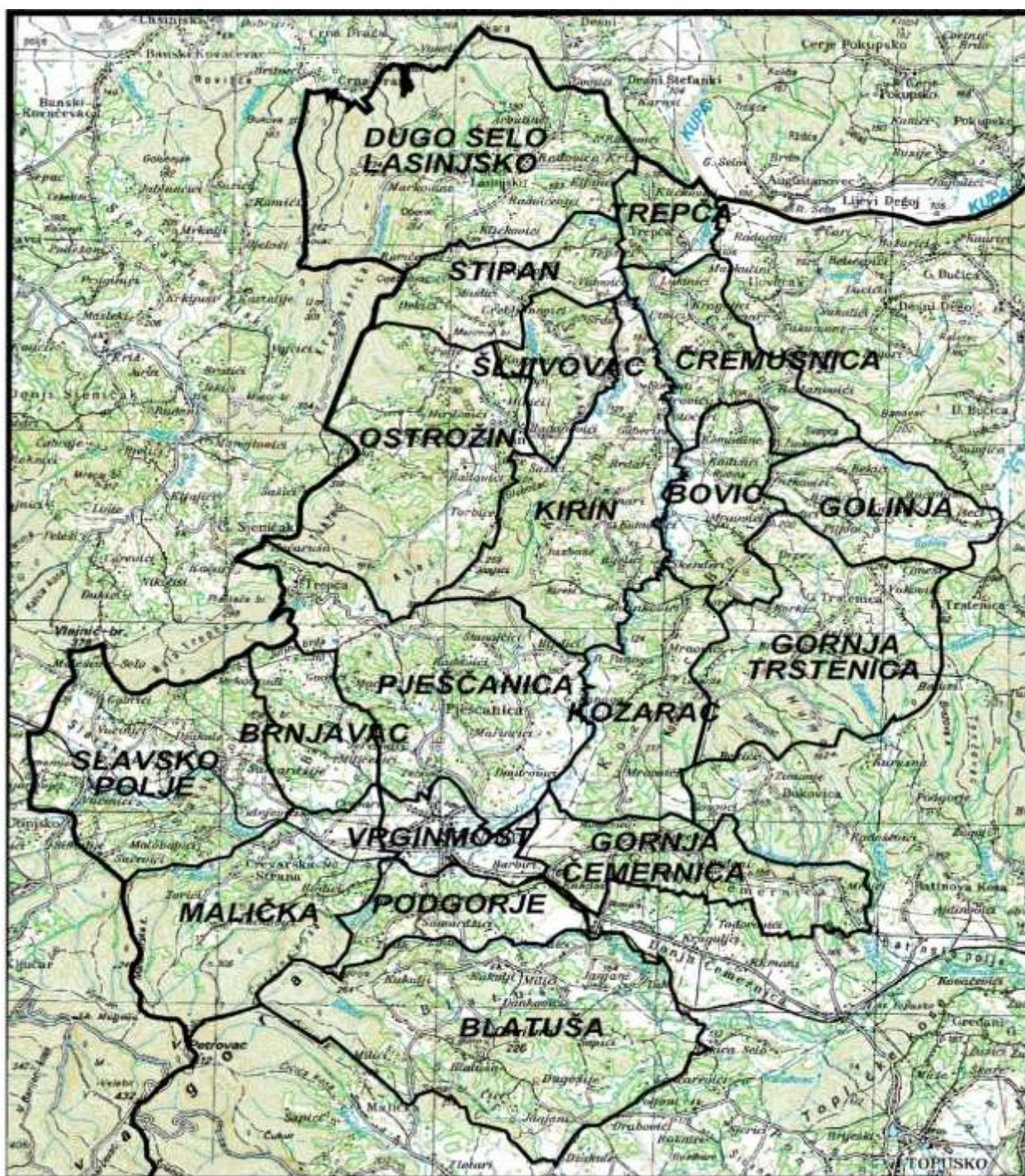
Gustoća naseljenosti Općine Gvozd je 2011. godine iznosila 13,99 stanovnika na kvadratni kilometar, Sisačko-moslavačke županije 38,60, a Republike Hrvatske 75,80.

Općina Gvozd je treća jedinica lokalne samouprave u Sisačko-moslavačkoj županiji po najmanjoj gustoći naseljenosti.

Računajući gustoću naseljenosti prema procijenjenim podacima o broju stanovnika od strane Državnog zavoda za statistiku rezultat je 2019. godine iznosio 8,77, što znači da je na jedan kvadratni kilometar u prosjeku 8,77 stanovnik. Prema istom izračunu gustoća naseljenosti u Sisačko-moslavačkoj županiji 2019. godine iznosi 32,37 stanovnika na km².

Svi podaci vezani za broj stanovnika: dobna i spolna struktura, veličina naselja, površina građevinskog područja, 2019. godine mogu se uzeti uvjetno, jer su podaci procijenjeni. Točni podaci se odnose samo na popisnu godinu 2011. Sljedeći će popis stanovništva 2021. godine. dati točne podatke o stanovništvu i moći će se provoditi točne analize.

Kartografski prikaz 3: Prostorni raspored naselja

Izvor: I. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Gvozd („Službeni vjesnik“ broj 45/10.)

2.2 Građevinska područja naselja

Građevinska područja su utvrđena kao prostori za razvoj i uređenje naselja i prostori za razvoj i uređenje područja izvan naselja kao izdvojena građevinska područja.

Tablica 11: Građevinska područja naselja

NASELJE	GRAĐEVINSKO PODRUČJE					BROJ STANOVNIKA PO PLAN. GRAĐ. PODRUČJU
	PLAN	IZGRAĐENO		NEIZGRAĐENO		
	ha	ha	%	ha	%	stan./ha
BLATUŠA	173,19	173,19	100,00	0,00	0,00	0,99
BOVIĆ	71,60	71,60	100,00	0,00	0,00	1,27
BRNJAVAC	42,73	42,73	100,00	0,00	0,00	2,18
CREVARSKA STRANA	86,40	86,40	100,00	0,00	0,00	1,86
ČREMUŠNICA	76,73	76,73	100,00	0,00	0,00	1,34
DUGO SELO LASINJSKO	80,22	80,22	100,00	0,00	0,00	0,57
GOLINJA	73,31	73,31	100,00	0,00	0,00	0,52
GORNJA ČEMERNICA	102,90	102,90	100,00	0,00	0,00	1,38
GORNJA TRSTENICA	83,68	83,68	100,00	0,00	0,00	1,05
KIRIN	80,72	80,72	100,00	0,00	0,00	0,64
KOZARAC	63,88	63,88	100,00	0,00	0,00	1,91
OSTROŽIN	51,11	51,11	100,00	0,00	0,00	0,63
PJEŠČANICA	155,28	155,28	100,00	0,00	0,00	1,04
PODGORJE	72,74	72,74	100,00	0,00	0,00	2,06
SLAVSKO POLJE	170,32	170,32	100,00	0,00	0,00	1,98
STIPAN	59,71	59,71	100,00	0,00	0,00	0,84
ŠLJIVOVAC	53,30	53,30	100,00	0,00	0,00	0,60
TREPČA	26,09	26,09	100,00	0,00	0,00	0,19
VRGINMOST	230,60	180,16	78,13	50,44	21,87	4,75
OPĆINA GVOZD	1754,51	1704,07	97,13	50,44	2,87	1,69
ŽUPANIJA SISAČKO-MOSLAVAČKA	26662,8	21186,0	79,46	5474,6	20,54	6,47

Izvor: I. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Gvozd („Službeni vjesnik“ broj 45/10.)

Gotovo nepostojanje neizgrađenog građevinskog zemljišta u svim mjestima, osim u Vrginmostu, je rezultat drugačije definicije izgrađenog i neizgrađenog građevinskog zemljišta prema Zakonu o prostornom uređenju od 6. prosinca 2013. godine („Narodne novine“ br. 153/13.). Neizgrađeno građevinsko zemljište je ono koje je određeno prostornim planom, predviđeno je za daljnji razvoj naselja, a nema minimalne infrastrukturne uvjete za građevinsko zemljište.

U Prostornom planu uređenja Općine Gvozd planirano je 1,69 stanovnika po ha građevinskog područja, što je manje od Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije u kojemu je, zajedno s Općinom Gvozd, planirano 6,47 stanovnika po ha građevinskog područja.

Tablica 12: Planirana građevinska područja po stanovniku

PROSTORNA JEDINICA	PLANIRANO GRAĐEVINSKO PODRUČJE
	ha/stanovniku
OPĆINA GVOZD	0,59
ŽUPANIJA SISAČKO-MOSLAVAČKA	0,13

U Prostornom planu uređenja Općine Gvozd planirano je 0,59 ha građevinskog područja po stanovniku, dok je to u Prostornom planu Sisačko-moslavačke županije 0,13 ha.

Podaci o građevinskom području po stanovniku pokazuju tip naselja. Urbanija naselja koriste manju površinu po stanovniku od ruralnih.

Svi podaci o građevinskim područjima su važni za donošenje odluke o potrebi povećanja ili smanjenja građevinskog područja pri izradi prostornih planova.

Tablica 13: Građevinska područja i površina naselja

PROSTORNA JEDINICA	POVRŠINA NASELJA	GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA	
	ha	ha	%
BLATUŠA	2.264,19	173,19	7,65
BOVIĆ	711,13	71,60	10,07
BRNJAVAC	598,01	42,73	7,15
CREVARSKA STRANA	1.452,40	86,40	5,95
ČREMUŠNICA	2.136,50	76,73	3,59
DUGO SELO LASINJSKO	754,20	80,22	10,64
GOLINJA	666,56	73,31	11,00
GORNJA ČEMERNICA	919,11	102,90	11,20
GORNJA TRSTENICA	1.409,41	83,68	5,94
KIRIN	1.484,36	80,72	5,44
KOZARAC	1.013,69	63,88	6,30
OSTROŽIN	1.765,63	51,11	2,89
PJEŠČANICA	1.887,40	155,28	8,23
PODGORJE	606,99	72,74	11,98
SLAVSKO POLJE	1.595,22	170,32	10,68
STIPAN	707,49	59,71	8,44
ŠLJIVOVAC	478,71	53,30	11,13
TREPČA	335,82	26,09	7,77
VRGINMOST	449,56	230,60	51,29
OPĆINA GVOZD	21.236,38	1.754,51	8,26
ŽUPANIJA SISAČKO-MOSLAVAČKA	446.775,92	26.662,78	5,97

Izvor: I. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Gvozd („Službeni vjesnik“ broj 45/10.)

Planirana građevinska područja naselja iznose 8,26 % površine Općine Gvozd. Za usporedbu, u Sisačko-moslavačkoj županiji (zajedno s Općinom Gvozd) planirana građevinska područja naselja iznose 5,97 % površine Županije.

Ovi podaci pokazuju racionalnost postupanja s prostorom jedinice lokalne samouprave, uvažavajući posebnosti svake od njih: karakteristiku reljefa, gustoću naseljenosti, migraciju stanovništva, infrastrukturne sustave i drugo.

2.3. Izdvojene strukture izvan građevinskog područja naselja

I. izmjenama i dopunama Prostornog plana uređenja Općine Gvozd izvan naselja su planirane površine za gospodarsku - proizvodnu namjenu, sportsko - rekreacijsku, turističko – ugostiteljsku namjenu i površine za iskorištavanje mineralnih sirovina.

Tablica 14: Izdvojena građevinska područja izvan naselja

NAMJENA	POVRŠINA (ha)	UDIO (%)
INDUSTRIJSKA –PROIZVODNA: „Gornja Čemernica“	13,70	5,70
SPORTSKO – REKREACIJSKA	12,14	5,05
– „Mlin Srnjak“ u Boviću	4,10	
– „Mlin Srnjak“ u Kirinu	3,74	
– Blatuša - jezero	4,30	
TURISTIČKO-UGOSTITELJSKA: „Bekića mlin-Kiringrad“ u Čremušnici	0,50	0,20
POVRŠINE ZA ISKORIŠTAVANJE MINERALNIH SIROVINA	214,02	89,04
– Postojeće eksploatacijsko polje kremenog pijeska „Pješčanica“	32,70	
– Planirano eksploatacijsko polje ugljena lignita „Stipan“	90,62	
– Planirano eksploatacijsko polje T-G kamena „Carevac – Blatuša“	27,45	
– Planirani istražni prostor ugljena u Ostrožinu	< 25,00	
– Planirani istražni prostor kvarcnoga pijeska u Podgorju	< 25,00	
– Planirani istražni prostor kvarcnoga pijeska u Blatuši	13,24	
UKUPNO:	240,36	100,00

Izvor: I. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Gvozd („Službeni vjesnik“ broj 45/10.)

Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije („Sl. glasnik“ br.12/19.) površine mineralnih sirovina su drugačije određene. Usklađenje će se provesti sljedećim izmjenama PPUO Gvozd.

3. GOSPODARSKE DJELATNOSTI

3.1. Gospodarski pokazatelji

Kao pokazatelj ekonomskog rasta i stupnja razvijenosti određenog područja koristi se indeks razvijenosti prema kojemu se jedinice lokalne samouprave razvrstavaju u skupine (Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti („Narodne novine“ broj 132/17.), a na temelju članka 34. i 35. Zakona o regionalnom razvoju

Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 147/14. i 123/17.). Stupanj razvijenosti određuje se na osnovi indeksa razvijenosti prema sljedećim pokazateljima:

- stope nezaposlenosti;
- dohotku po stanovniku;
- proračunskih prihoda jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave po stanovniku;
- općem kretanju stanovništva;
- stopi obrazovanosti;
- indeksu starenja.

Jedinice lokalne samouprave razvrstavaju se u osam skupina:

- u I. skupinu razvrstane su jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u zadnjoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave;
- u II. skupinu razvrstane su jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u trećoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave;
- u III. skupinu razvrstane su jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednost indeksa nalaze u drugoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave;
- u IV. skupinu razvrstane su jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednost indeksa nalaze u prvoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave;
- u V. skupinu razvrstane su jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednost indeksa nalaze u zadnjoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave;
- u VI. skupinu razvrstane su jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednost indeksa nalaze u trećoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave;
- u VII. skupinu razvrstane su jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednost indeksa nalaze u drugoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave;
- u VIII. skupinu razvrstane su jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednost indeksa nalaze u prvoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave.

Jedinice lokalne samouprave koje imaju vrijednost indeksa razvijenosti manji od 100 imaju status potpomognutog područja u Republici Hrvatskoj

Postupak ocjenjivanja provodi Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije. Posljednji postupak ocjenjivanja je proveden krajem 2017. godine.

Tablica 15: Indeks razvijenosti jedinica lokalne samouprave

JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE	INDEKS RAZVIJENOSTI	SKUPINE
OPĆINA GVOZD	80,584	I
OPĆINA DONJI KUKURUZARI	83,110	I
OPĆINA DVOR	84,416	I
OPĆINA HRVATSKA DUBICA	87,636	I
OPĆINA SUNJA	88,286	I
OPĆINA MAJUR	88,447	I
GRAD GLINA	91,167	I

OPĆINA JASENOVAC	92,674	I
GRAD HRVATSKA KOSTAJNICA	94,130	II
OPĆINA MARTINSKA VES	94,195	II
OPĆINA TOPUSKO	94,870	II
OPĆINA VELIKA LUDINA	97,980	IV
GRAD NOVSKA	98,048	IV
GRAD PETRINJA	98,690	IV
OPĆINA LEKENIK	99,600	IV
OPĆINA LIPOVLJANI	99,681	IV
GRAD POPOVAČA	99,899	IV
GRAD KUTINA	102,717	VI
GRAD SISAK	102,913	VI

Izvor: Vlada Republike Hrvatske, Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti („Narodne novine“ broj 132/17.)

Općina Gvozd s indeksom razvijenosti od 80,584 je zadnja jedinica lokalne samouprave po razvijenosti u Sisačko-moslavačkoj županiji i nalazi se u I. skupini jedinica lokalne samouprave čiji je indeks razvijenost značajno ispod prosjeka Republike Hrvatske.

3.2. Gospodarske djelatnosti

Osnovne gospodarske djelatnosti u Općini su poljoprivreda s preradom poljoprivrednih proizvoda, drvo – prerađivačka industrija, obrtništvo i trgovina. Važno je i poslovanje javnih poduzeća i ustanova na ovom području ili njihovih ispostava i podružnica jer ona zapošljavaju značajni broj stanovnika.

Poljoprivredna proizvodnja

Osnovni resurs za poljoprivrednu proizvodnju je poljoprivredno zemljište. Prema podacima iz Prostornog plana uređenja Općine površine poljoprivrednog zemljišta iznose 12.412,80 ha i to:

- vrijedno obradivo tlo P2 ..... 7.863,20 ha
- ostala obradiva tla P3 ..... 4.549,60 ha.

Prema podacima Državne geodetske uprave, Odjela za katastar nekretnina Glina, Ispostave za katastar nekretnina Topusko struktura poljoprivrednih površina po kulturama je sljedeća:

Tablica 16: Struktura korištenja poljoprivrednog zemljišta

UKUPNO (ha)	ORANICE I VRTOVI	VOĆNJACI	VINOGRADI	LIVADE I PAŠNJACI
14.662,1	8.848,1	381,5	45,8	5.386,7

Izvor: Državna geodetska uprava, Odjel za katastar nekretnina Glina, Ispostave za katastar nekretnina Topusko

Iako, prema prikazanim podacima, postoji velika površina poljoprivrednog zemljišta, taj podatak ne pokazuje stvarno stanje. Proširenjem građevinskog područja u naseljima i izvan naselja te izgradnjom infrastrukturnih objekata poljoprivredno zemljište se prenamjenom smanjivalo. Isto tako zemljište koje nije obrađivano dulji niz godina pretvoreno je u šumsko zemljište, a podaci u katastru nisu mijenjani.

Prema podacima iz Popisa stanovništva 2011. godine sljedeće površine poljoprivrednog zemljišta se obrađuju:

Tablica 17: Površine poljoprivrednog zemljišta koje se obrađuju (Popis stanovništva 2011. g.)

UKUPNO	ORANICE I VRTOVI	VOĆNJACI	VINOGRADI	MASLINICI	LIVADE PAŠNJACI I OSTALO
1.421,14	900,95	41,08	1,18	5,25	472,68

Izvor: Državna geodetska uprava

Poljoprivredno stanovništvo se bavi poljodjelstvom, tradicionalnom stočarskom proizvodnjom, voćarstvom i povrtlarstvom, kako za svoje potrebe, tako i za tržište.

Na dan 31.12. posljednjih četiri godine u Općini Gvozd bili su registrirani sljedeći tipovi poljoprivrednih gospodarstava:

Tablica 18: Tip i broj poljoprivrednih gospodarstava

RED. BROJ	TIP GOSPODARSTVA	BROJ GOSPODARSTVA			
		31. 12. 2016.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2019.
1.	OBITELJSKO POLJOPRIVREDNO GOSPODARSTVO (OPG)	211	198	208	194
2.	OBRT	1	1	1	1
3.	SAMOOPSKRIBNO PG	-	-	-	16
3.	TRGOVAČKO DRUŠTVO	6	5	8	9
4.	ZADRUGA	4	4	4	4
	UKUPNO:	222	208	221	224

Izvor: Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Kategorija samoopskrbnog poljoprivrednog gospodarstva uvedena je tek 2019. godine pa nema podataka za prethodno razdoblje.

Šume

Prema Prostornom planu uređenja Općine Gvozd površine šuma iznose 5.471 ha što predstavlja 25,77 % površine Općine. Prema podacima Državne geodetske uprave, Odjela za katastar nekretnina Glina, Ispostave za katastar nekretnina Topusko površine šuma u Općini Gvozd iznose 6.656 ha. Za pretpostaviti je da su šumske površine mnogo veće i od jednog i od drugog podatka jer napuštanjem seoskog područja od ljudi i ne obradom, tj. nekorištenjem poljoprivrednog zemljišta u poljoprivredne svrhe zemljište je obraslo šumskom vegetacijom.

Šume su isključivo gospodarske namjene. Nešto više od polovice površina pod šumom nalazi se u državnom vlasništvu, a ostale su u privatnom vlasništvu. Šumama gospodare „Hrvatske šume“ d.o.o. Zagreb, Uprava šuma Podružnica Karlovac, Šumarija Gvozd.

Šume su preduvjet za razvoj drvno – prerađivačke industrije. Na području općine posluje nekoliko poduzetnika koji baziraju svoju proizvodnju na drvnoj masi kao sirovini.

Obrtništvo

Malo i srednje poduzetništvo razvija se u području trgovine, obrta i prijevoza. Broj obrta prikazan je u sljedećoj tablici:

Tablica 19: Broj aktivnih obrta

BROJ OBRTA	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
UKUPNO	16	17	15	13	11	10	12	10	10	7	9

Izvor: Obrtnička komora Sisačko-moslavačke županije

Poduzetničke zone

Građevine za gospodarske djelatnosti mogu se graditi unutar građevinskih područja naselja u zonama označenim za gospodarsku namjenu i na izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja koja su određena isključivo za proizvodnu namjenu bez stanovanja.

Općina nastoji stvoriti pretpostavke za razvoj gospodarstva osnivanjem poduzetničkih zona i izgradnjom komunalne infrastrukture.

Unutar granica građevinskog područja naselja Gvozd Prostornim planom uređenja Općine određene su tri zone za proizvodnu namjenu ukupne površine 21,90 ha, dok je, kao što je već navedeno, izvan građevinskog područja naselja planirana gospodarska zona proizvodne namjene površine od 13,7 ha.

Slika 1: Gospodarska zona „Gvozd“

Slika 1: Gospodarska zona „Gornja Čemernica“

Izvor: Arhiva Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

Poduzetnici sa područja Općine Gvozd mogu koristiti usluge Županijske razvojne agencije „Simora“ koja priprema i izrađuje razvojne projekte i koordinira aktivnosti na povlačenju sredstava, kako iz fondova Europske unije, tako i domaćih izvora.

Vodni potencijal

Vodene površine Općine Gvozd čine vodotoci sliva rijeke Kupe: Glina, Trepča i Golinja i sliva rijeke Gline: Čemernica i Blatuša. Svi vodotoci pripadaju slivnom području „Banovina“ i vodnom području sliva rijeke Save.

Vodeni potencijal se može i treba iskoristiti za povećanje poljoprivredne proizvodnje navodnjavanjem poljoprivrednih površina. Planom navodnjavanja Sisačko-moslavačke županije predviđena je mogućnost izgradnje akumulacije Velika Bistra na vodotocima Velika Bistra i Velika Trepča u naselju Slavsko polje za navodnjavanje poljoprivrednih površina i obran područja od brdskih bujičnih voda. Akumulacija je uvrštena u Županijski prostorni plan i Prostorni plan uređenja Općine Gvozd.

Turizam

Turizam je jedna od perspektivnih gospodarskih grana. Povoljan geografski položaj, relativno dobra prometna povezanost s većim središtima Središnje Hrvatske, izrazito lijepe i zanimljive prirodne vrijednosti, mnogobrojni čisti vodotoci, kulturni krajolici, crkve i arheološki lokaliteti predstavljaju potencijal za razvoj svih tipova turizma: izletničkog, seoskog, lovnog i ribolovnog.

U tom smjeru idu pojedina poljoprivredna gospodarstva koja uspješno usklađuju poljoprivrednu proizvodnju i turističku ponudu.

Slika 3: Mlin „Srnjak“ na Trepči

Izvor: web stranica Općine Gvozd

Na području Općine uspostavljeno je 8 lovišta: 5 zajedničkih i 3 državna.

Zaposlenost

Broj zaposlenih osoba prema objavljenim podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje o broju osiguranika u pojedinim područjima osiguranja u promatranom razdoblju je sljedeći:

Tablica 20: Broj zaposlenih po područjima osiguranja

GODINA	RADNICI KOD PRAVNIH OSOBA	RADNICI KOD FIZIČKIH OSOBA	OBRTNICI	POLJOPRI- VREDNICI	SAMOSTALNE PROFES. DJELATNOSTI	PRODU- ŽENO OSIGURANJE	UKUPNO
12/2014.	160	27	14	22	1	0	224
12/2015.	169	19	13	17	1	0	219
12/2016.	157	24	15	13	2	0	211
12/2017.	165	24	9	15	1	0	214
12/2018.	182	23	11	19	0	1	236
12/2019.	207	23	9	22	0	2	263

Izvor: Državni zavod za mirovinsko osiguranje

Broj nezaposlenih osoba

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Područnog ureda Sisak, Ispostave Vrginmost, prosječna nezaposlenost po godinama u Općini Gvozd je iznosila:

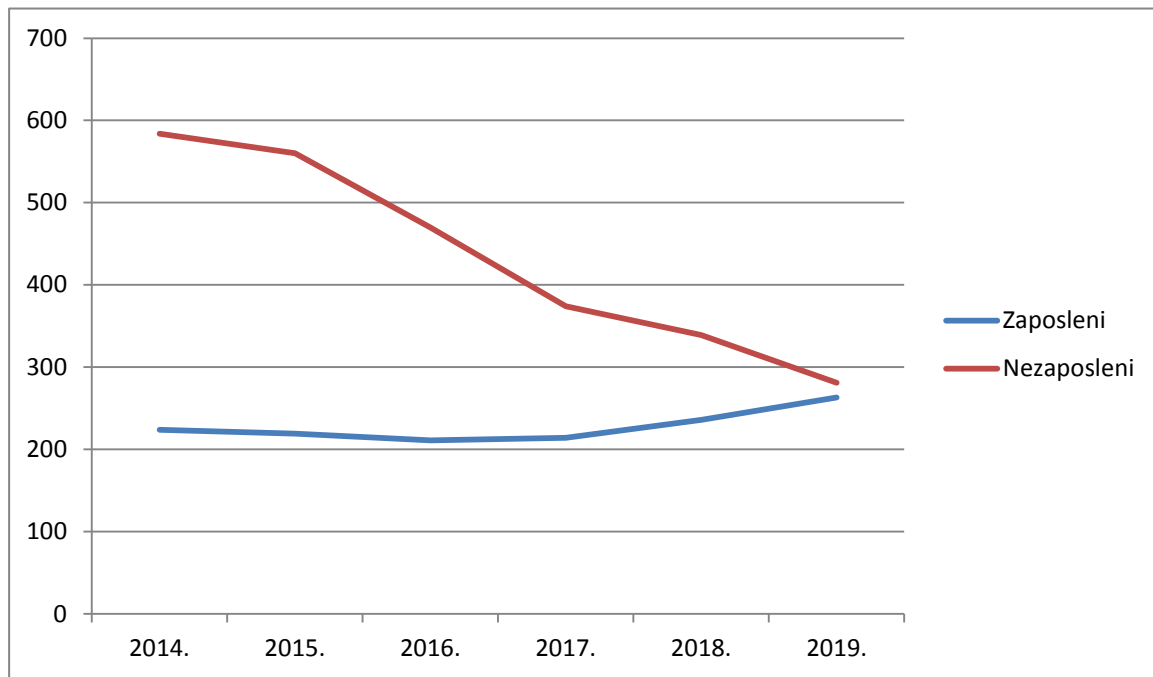
Tablica 21: Broj nezaposlenih osoba po godinama

GODINA	PROSJEČAN BROJ NEZAPOSLENIH OSOBA		
	ŽENE	MUŠKARCI	UKUPNO
2009.	273	292	565
2010.	261	309	570
2011.	254	337	591
2012.	267	342	609
2013.	266	327	593
2014.	274	310	584
2015.	272	288	560
2016.	235	235	470
2017.	195	179	374
2018.	176	163	339
2019.	130	151	281

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Sisak, Ispostava Vrginmost

Iz podataka je vidljivo da se broj zaposlenih osoba povećava, a istovremeno se broj nezaposlenih osoba smanjuje, što znači da se mijenja struktura u pozitivnom smjeru i da nezaposlene osobe sve više mogu pronaći posao i na području Općine. Ipak još je uvijek veliki broj nezaposlenih osoba u odnosu na zaposlene, odnosno u odnosu na radno sposobne osobe.

Prema podacima o dobnoj strukturi stanovništva iz tablice br. 3 vidljivo je da Općina Gvozd zaostaje po broju radno sposobnog stanovništva od 15 – 64 godina starosti kako za Sisačko-moslavačkom županijom, tako i za Republikom Hrvatskom, a što je još jedan od razloga za zaostajanjem u razvoju.

Grafikon 4: Zaposleni i nezaposleni u Općini Gvozd

4. OPREMLJENOST PROSTORA INFRASTRUKTUROM

4.1. Opremljenost društvenom infrastrukturom

Uprava i javne službe

Ustrojstvom Općine Gvozd uspostavljen je sustav lokalne uprave i samouprave. Pored općinske uprave u Općini postoji Matični ured, Porezna uprava, Policijska postaja, poslovnicu Hrvatskih pošta, Ispostava hrvatskog zavoda za zapošljavanje i uprava Šumarije Gvozd.

U vlasništvu Općine osnovana je komunalna tvrtka „Komunalac“ d.o.o. Gvozd za djelatnost zbrinjavanja komunalnog otpada, javne vodoopskrbe i odvodnje otpadnih voda, a Općina ima i vlasničke udjele u zajedničkim komunalnim poduzećima „Komunalno“ d.o.o. Topusko i „Vodoopskrba i odvodnja“ d.o.o. Topusko.

Kultura, odgoj i obrazovanje

U naselju Vrginmost nalazi se društveni dom koji služi za održavanje raznih manifestacija te rad udruga i kulturno umjetničkih društava. U društvenom domu je knjižnica i čitaonica s fondom preko 15.500 knjiga. U knjižnici se, pored osnovne djelatnosti, organiziraju književni susreti, izložbe knjiga i slika te razne kulturne i edukacijske aktivnosti.

Društveni domovi koji se nalaze u svim naseljima Općine neuređeni su, ali se kontinuirano uređuju i koriste za društvene i kulturne potrebe mještana.

Danas u Općini Gvozd iz područja kulture djeluje:

- Srpsko kulturno društvo „Prosvjeta“
- „Suncokret – Centar za razvoj zajednice“.

Slika 4: Zgrada općinske uprave

Izvor: web stranica Općine Gvozd

Sustav odgoja i obrazovanja obuhvaća predškolski odgoj i osnovno školsko obrazovanje.

U predškolskom dijelu djeluje Dječji vrtić „Gvozd“ otvoren 2007. godine u naselju Vrginmost. Kroz primarni program pruža djeci njegu, odgoj, obrazovanje i prehranu. Program pred škole organiziran je za svu djecu koja nisu uključena u redovni program vrtića u godini prije polaska u osnovnu školu.

Osnovnoškolsko obrazovanje odvija se u Osnovnoj školi „Gvozd“ u Vrginmostu. Školu pohađa 2019/2020. Godine u 8 odjeljenja 89 učenika sa područja Vrginmosta i okolnih naselja. Škola ima sportsku dvoranu i vanjska igrališta.

Područne škole u pojedinim naseljima derutne su i zapuštene te više nisu u funkciji. Za njih treba pronaći odgovarajuću namjenu.

Slika 5: Dječji vrtić „Gvozd“

Slika 6: Osnovna škola „Gvozd“

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

Zdravstvo i socijalna skrb

Primarna zdravstvena zaštita se provodi putem:

- ambulante Doma zdravlja Petrinja;
- stomatološke ordinacije u Vrginmostu;
- Zavoda za javno zdravstvo Sisačko-moslavačke županije;
- Zavoda za hitnu medicinu Sisačko-moslavačke županije.

Sekundarna zdravstvena zaštita obavlja se u županijskim zdravstvenim ustanovama:

- Opće bolnice „Dr. Ivo Pedišić“ u Sisku;
- Lječilištu „Topusko“ i „Top-Termama“ u Topuskom te ostalim zdravstvenim ustanovama u Republici Hrvatskoj.

Ljekarničku djelatnost obavlja ljekarna u Vrginmostu.

Djelatnost socijalne skrbi organizirana je putem:

- Izdvojene jedinice Centra za socijalnu skrb Glina u okviru područne jedinice Topusko u Vrginmostu.
- Općinskog društva crvenog križa Gvozd.

Slika 7: Župna crkva sv. Petra i Pavla u Vrginmostu

Slika 8: Pravoslavna crkva u Vrginmostu u izgradnji

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

Sport i rekreacija

U području sporta i rekreacije u Općini su osnovani:

- Nogometni klub „Gvozd“ u Vrginmostu sa seniorskom i juniorskom ekipom;
- Lovačko društvo „Petrova gora“.

U Općini još djeluju:

- „Udruga veterana Domovinskog rata“;
- „Udruga antifašističkih boraca i antifašista Općine Gvozd“;
- političke stranke;
- vjerske zajednice;
- dobrovoljno vatrogasno društvo „Gvozd“.

U Vrginmostu se nalazi sjedište LAG-a (Lokalne akcijske grupe) „Petrova gora“.

4.2. Opremljenost javnom i komunalnom infrastrukturom

4.2.1. Prometna infrastruktura

Razvijena prometna struktura omogućava mobilnost ljudi i roba, smanjuje prometnu izoliranost i omogućava ravnomjerniji razvoj.

Podaci o prometnoj infrastrukturi ukazuju na razinu prometne povezanosti unutar područja Općine, ali i prema drugim dijelovima županije i šire.

Cestovni promet

Prema Odluci o razvrstavanju javnih cesta („Narodne novine“ broj 17/2020.) i baze podataka Županijskog zavoda za prostorno uređenje, područjem Općine Gvozd prolaze sljedeće ceste:

Tablica 22: Državne ceste

OZNAKA CESTE	NAZIV CESTE	DULJINA (km)
D – 6	G.P. Jurovski Brod (gr. R. Slovenije) – Ribnik – Karlovac – Brezova Glava – Vojnić – Glina – Dvor – G.P. Dvor (gr. BiH)	10,3

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

Tablica 23: Županijske ceste

OZNAKA CESTE	NAZIV CESTE	DULJINA (km)
Ž – 3152	D 36 – Lasinja – Bović – Blatuša (D 6)	24,0
Ž – 3186	A. G. Grada Karlovca – Sjeniĉak Lasinjski – Gvozd – Perna (Ž 3228)	18,6
Ž – 3194	Ž 3152 – Gornja Buĉica – D 31	1,1
UKUPNO:		43,7

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

Tablica 24: Lokalne ceste

OZNAKA CESTE	NAZIV CESTE	DULJINA (km)
L – 33026	Brnjavac – Gvozd (Ž 3186)	3,0
L – 33029	Ž 3152 – Golinja – Gornje Taborište – D 31	4,5
L – 33031	Kozarac (Ž 3152) – Gornja Trstenica	3,1
L – 33074	L 34095 – Slavsko Polje – D 6	5,1
L – 33075	Crevarska Strana (D 6) – D 6	7,9
L – 33083	Gornja Ćemernica (Ž 3152) – D 6	5,8
L – 33198	Dugo Selo Lasinjsko (Ž 3152) – Stipan – Ž 3186	15,0
L – 33199	Gvozd (Ž 3186) – Ž 3152	7,1
L – 34095	L 34091 – Utinja Vrelo – Malešević Selo – Vojišnica (D 6)	3,7
UKUPNO:		55,2

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

Cestovna gustoća, računajući dužinu svih vrsta cesta, osim nerazvrstanih, na području Općine kroz površinu Općine u km² iznosi 0,374 km/km² dok je županijski prosjek 0,401 km/km².

Tablica 25: Udio pojedinih vrsta cesta i cestovna gustoća

VRSTA CESTE	DULJINA km	UDIO %	CESTOVNA GUSTOĆA km/km ²
Državne	10,3	9,43	0,048
Županijske	43,7	40,02	0,206
Lokalne	55,2	50,55	0,260
UKUPNO:	109,2	100,00	0,514

Općina upravlja i održava oko 219,3 km nerazvrstanih cesta od kojih je 24,4 km asfaltirano.

Željeznički promet

Područjem Općine Gvozd prolazila je jedno kolosiječna lokalna pruga Sisak (Caprag) - Petrinja – Karlovac u dužini od 11,6 km. Pruga je izvan funkcije i djelomično rastavljena. Ostao je samo koridor koji se može upotrijebiti za turističke namjene kao pješačke ili biciklističke staze i drugo.

Zračni promet

Na područje Općine Gvozd nema izgrađenih objekata za zračni promet.

Telekomunikacije

Telekomunikacijski promet je uspostavljen preko tranzitno-pristupne telefonske centrale Sisak, šest udaljenim pretplatničkih stupnjeva (UPS) i pripadajućim pristupnim mrežama sve povezano suvremenim svjetlovodnim sustavima prijenosa.

Za pokretne telekomunikacijske mreže (analogne i digitalne), a prema podacima Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti (HAKOM-a), na području Općine postavljene su tri bazne stanice.

Pošta

Područje Općine pokriva poštanski ured u Vrginmostu.

4.2.2. Energetska infrastruktura

Elektroopskrba

Područje Općine Gvozd uključeno je u elektroopskrbni sustav preko transformatorskog postrojenja TS 20(35)/10 kV Gvozd.

Distributer električne energije je HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o. Zagreb:

- Distribucijsko područje Elektre Karlovac i
- Distribucijsko područje Elektre Sisak.

HEP-ODS d.o.o Elektra Karlovac ima u posjedu sljedeća elektroenergetska postrojenja:

- Elektroopskrbni dalekovod 10(20) kV (SN) ..... 16,35 km
- Niskonaponska mreža 0,4 kV (NN) ..... 25,50 km.

HEP-ODS d.o.o. Elektra Sisak ima u posjed sljedeća elektroenergetske objekte:

- trafostanica TS 35/20 kV ..... 1 kom
- trafostanica TS 20/0,4 kV ..... 48 kom
- srednjenaponski 35 kV nadzemni vodovi ..... 6,5 km
- srednjenaponski 20 kV nadzemni vodovi ..... 95,7 km
- srednjenaponski 20 kV podzemni kabeli ..... 8,6 km
- niskonaponska mreža ..... 152,0 km

Opskrba naftom i plinom

Područjem Općine Gvozd u dužini od 9,6 km prolazi trasa Jadranskog naftovoda (JANAF) iz pravca naftnog terminala Omišalj na Krku prema terminalu u Sisku.

Područjem Općine ne prolaze plinovodi, a nema ni izgrađene plinske mreže za snabdijevanje domaćinstava.

4.2.3. Opskrba pitkom vodom i odvodnja otpadnih voda

Opskrba pitkom vodom

Područje Općine Gvozd snabdijeva se pitkom vodom iz tri vodoopskrbna sustava: „Gvozd – Topusko“, „Vojnić“ i „Lasinja“.

Vodoopskrbni sustav Gvozd – Topusko, kojim su obuhvaćene općine Gvozd i Topusko, temelji se na izvorištima Perna i Pecka. Ovim vodoopskrbnim sustavom upravlja poduzeće „Vodoopskrba i odvodnja Topusko“ d.o.o. Sustav se sastoji od 21.215 m glavnog dovoda, 76.702 m razvodne vodovodne mreže i 987 priključenih kućanstava, 9 priključenih stambenih zgrada sa 120 stanova i 42 privredna objekta u 11 općinskih naselja.

Naselja Slavsko Polje, Dugo Selo, Kirin, Ostrožin i Stipan uključena su u vodoopskrbne sustave Karlovačke županije „Vojnić“ i „Lasinja“.

Odvodnja otpadnih voda

Na području Općine Gvozd izgrađen je mješoviti sustav odvodnje samo u naselju Vrginmost dužine 7.875 metara na koji je priključeno 93 kućanstva, 9 zgrada s ukupno 120 stanova i 20 privrednih objekata. Otpadne vode se bez pročišćavanja ispuštaju u vodotok Trepču.

U naseljima Općine gdje nije izgrađena kanalizacijska infrastruktura otpadne vode se ispuštaju u septičke jame, a oborinske, sa krovova, prometnih i drugih površina u grabe, odvodne kanale ili direktno u recipijente.

4.2.4. Gospodarenje otpadom

Postupanje s otpadom temelji se na Planu gospodarenja otpadom Općine Gvozd za razdoblje 2018. – 2023. godine.

Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine („Narodne novine“ broj: 03/17.) predviđena je uspostava regionalnih centara gospodarenja otpadom, od kojih ni jedan nije planiran na području Sisačko-moslavačke županije. Neiskoristivi komunalni i drugi otpad sa područja Općine Gvozd deponirati će se na Regionalnom centru gospodarenja otpadom u mjestu Babina gora u Karlovačkoj županiji.

Do realizacije ovoga plana komunalni i drugi otpad zbrinjavati će se na dosadašnji način. U Općini Gvozd skupljanje i odvoz komunalnog i drugog otpada vrši poduzeće „Komunalno“ d.o.o. iz Topuskog te ga odvozi na odlagalište komunalnog otpada „Gmajna“ u Glini.

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj: 94/13.) propisana je, između ostalog, obveza odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike, tekstila i glomaznog komunalnog otpada. Općina je uspostavila odvojeno prikupljanje otpada putem zelenih otoka na pet lokacija u Općini i izgrađenog reciklažnog dvorišta u naselju Pješčanica. Na lokaciji reciklažnog dvorišta planirano je i prikupljanje građevinskog otpada.

5. ZAŠTITA I KORIŠTENJE DIJELOVA PROSTORA OD POSEBNOG ZNAČAJA

5.1. Zaštićene prirodne vrijednosti

Prema Zakonu o zaštiti prirode („Narodne novine“ broj: 80/13; 15/18; 14/19. i 127/19.) na području Općine Gvozd zaštićene su sljedeće prirodne vrijednosti:

Tablica 26 : Zaštićene prirodne vrijednosti

NAZIV	KATEGORIJA ZAŠTITE	REG. BROJ	POVRŠINA (ha)
CRET „DON MOČVAR“	POSEBNI REZERVAT - BOTANIČKI	156/115	17,42
PETROVA GORA - BILJEG	ZNAČAJNI KRAJOBRAZ	598/234	68,80
UKUPNO:			86,22

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

Slika 9: Cret „Don močvar“

Izvor: Baza podataka javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Sisačko-moslavačke županije

Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije, a prema studiji zaštite prirode Sisačko-moslavačke županije, koju je izradio Državni zavod za zaštitu prirode, evidentirano je i predloženo za zaštitu područje:

- Dolina rijeke Kupe u kategoriji značajnog krajobraza koja se dijelom nalazi na području Općine Gvozd.

Kartografski prikaz 4: Zaštićena područja

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

Proglašenje prirodne vrijednosti zaštićenim provodi se temeljem Zakona o zaštiti prirode, a do proglašanja zaštita se provodi prema Prostornom planu uređenja Općine.

Ekološka mreža

Zakonom o zaštiti prirode („Narodne novine“ broj: 80/13; 15/18; 14/19. i 127/19.) je propisana, a Uredbom Vlade Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 124/13; 105/15. i 80/19.) je proglašena ekološka mreža Republike Hrvatske koja je ujedno i područje Nature 2000; tj. ekološke mreže Europske unije.

Ekološku mrežu čine sljedeća područja:

- područja očuvanja značajna za ptice (POP);
- područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS);
- vjerojatna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (vPOVS);
- posebna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (PPOVS).

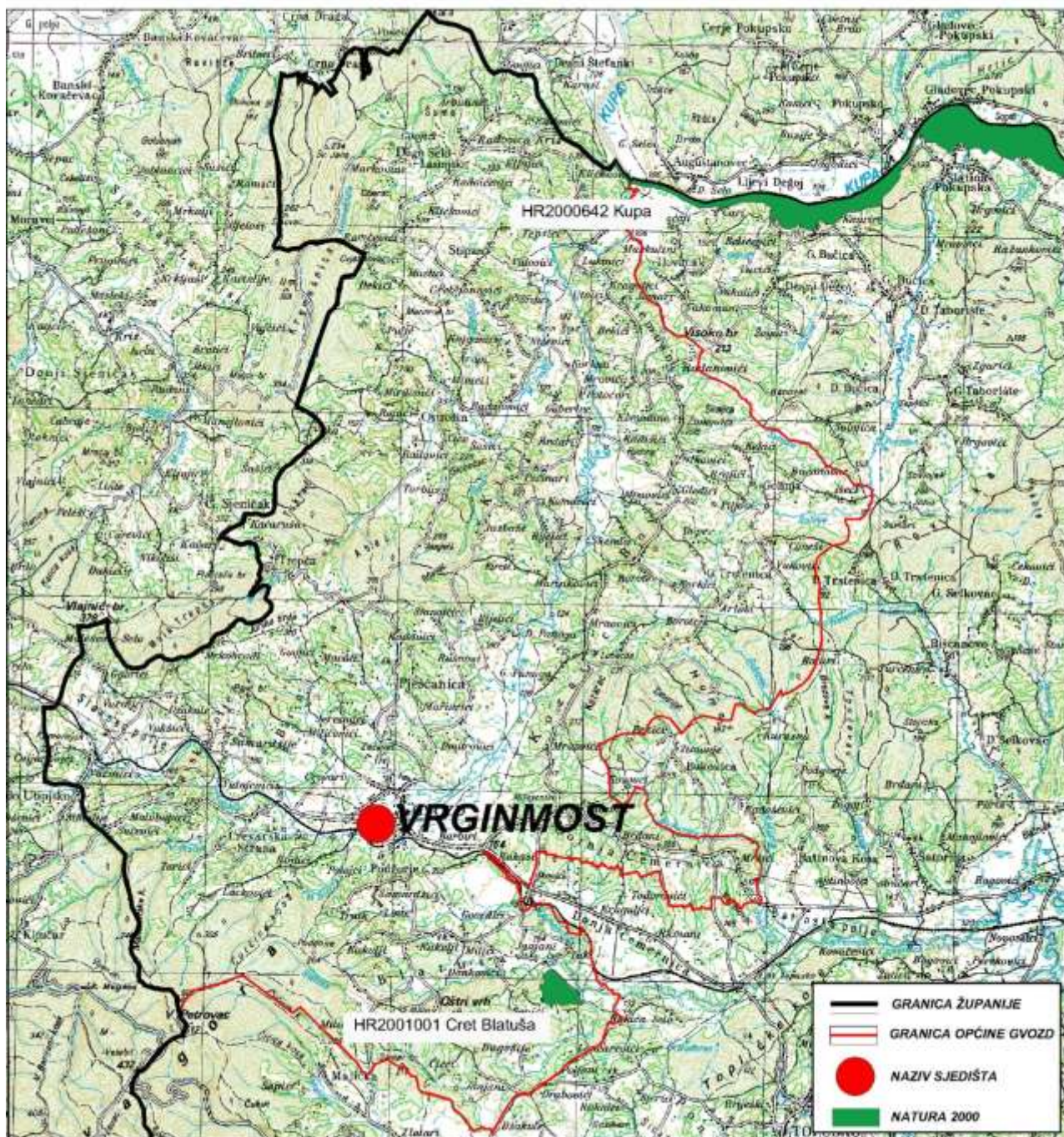
Na području Općine Gvozd nalaze se dva područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove, POVS područje.

Tablica 27: Ekološka mreža

RED. BROJ	IDENTIFIKACIJSKI BROJ PODRUČJA	NAZIV PODRUČJA	POVRŠINA U OPĆINI GVOZD HA
1.	HR 2000642	Kupa	2,52
2.	HR 2001001	Cret Blatuša	42,59

Izvor: Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“ broj: 80/19.)

Kartografski prikaz 5: Ekološka mreža

Izvor: Baza podataka Zavoda za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije

5.2. Zaštita i očuvanje kulturnih dobara

Kulturna dobra, u smislu Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“ broj: 69/99; 151/03; 157/03; 100/04; 87/09; 88/10; 61/11; 25/12; 136/12; 157/13; 152/14; 98/15; 44/17; 90/18; 32/20. i 62/20.) jesu:

- „Pokretne i nepokretne stvari od umjetničkog, povijesnog, paleontološkog, arheološkog, antropološkog i znanstvenog značaja,
- arheološka nalazišta i arheološke zone, krajolici i njihovi dijelovi koji svjedoče o čovjekovoj prisutnosti u prostoru, a imaju umjetničku, povijesnu i antropološku vrijednost,
- nematerijalni oblici i pojave čovjekova duhovnog stvaralaštva u prošlosti kao i dokumentacija i bibliografska baština i
- zgrade, odnosno prostori u kojima se trajno čuvaju ili izlažu kulturna dobra i dokumentacija o njima“.

Svojstvo kulturnog dobra utvrđuje Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Sisku, na temelju stručnog vrednovanja.

Prema Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara u Općini Gvozd zaštićena su sljedeća kulturna dobra:

Tablica 28: Zaštićena kulturna dobra

RED. BROJ	NEPOKRETNNA KULTURNO DOBRO	NASELJE	BROJ REGISTRA
1.	ARHEOLOŠKO NALAZIŠTE KIRIN	KIRIN	Z - 6753
2.	ARHEOLOŠKO NALAZIŠTE SLAVSKO POLJE	SLAVSKO POLJE	Z – 7109

Izvor: Internet stranica Ministarstva kulture Republike Hrvatske

Mjere zaštite i očuvanja zaštićenih kulturnih dobara utvrđene su rješenjem o zaštiti. Ostala kulturna dobra koja su naznačena u Prostornom planu uređenja Općine Gvozd štite se odredbama tog plana sve do donošenja rješenja o privremenoj ili trajnoj zaštiti.

5.3. Područja posebnih karakteristika

Općina pripada pretežito nestabilnom području Sisačko-moslavačke županije, a nalazi se između VII. i VIII. stupnju potresne zone MCS ljestvice.

Na seizmički najaktivnije pravce u zonama rasjeda neposredno se nadovezuju pojave klizišta, te mogućnost stvaranja većih odrona i erozija stijena. Ograničenje ili zahtjev za posebnim pojačanim uvjetima gradnje odnosi se i na planiranje cesta ili infrastrukturnih koridora koji su locirani u zone ili pravce određene kao područja najjačih mogućih stupnjeva potresa ili najveće magnitude.

Područje Općine Gvozd nije onečišćeno minski neeksplozivnim sredstvima.

6. OBVEZNI PROSTORNI POKAZATELJI

Svi prostorni pokazatelji propisani su Pravilnikom o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru („Narodne novine“ broj: 48/14. i 19/15.).

Tablica 29: Popis obveznih prostornih pokazatelja

	OSNOVNA TEMATSKA CJELINA	SKUPINA	POKAZATELJ	JEDINI- -CA	VRIJE DNOST
1.	OPĆI POKAZATELJI RAZVOJNIH KRETANJA				
1.1.	DEMOGRAFSKA STRUKTURA	A. Razmjestaj i struktura stanovništva	1. Broj stanovnika 2011. godine 2. Indeks kretanja broja stanovnika 3. Prirodni prirast stanovništva	broj broj broj	2.970 78,59 -809
		B. Razmjestaj i struktura domaćinstva	1. Broj domaćinstva 2011. godine 2. Indeks rasta broja domaćinstva 3. Prosječna veličina domaćinstva	broj broj broj	1.347 87,07 2,20

1.2.	SOCIJALNO – GOSPODARSKA STRUKTURA	Ekonomski razvoj	1. Indeks razvijenosti 2. Stupanj razvijenosti	broj broj	80,584 I
2. STRUKTURA NASELJA I PODRUČJA ZA RAZVOJ IZVAN NASELJA					
2.1.	OBILJEŽJA SUSTAVA NASELJA	Razmještaj, gustoća naselja i naseljenost	1. Broj naselja 2. Gustoća naselja 3. Gustoća naseljenosti	broj broj naselja /1000km ² broj stan. /km ²	19 89,47 13,99
2.2.	KORIŠTENJE ZEMLJIŠTA U NASELJIMA	A. Površina naselja	1. Površina naselja	ha	21.236
		B. Građevinska područja (GP)	1. Površina GP naselja-ukupno planirana 2. Udio GP u odnosu na ukupnu površinu JLS 3. Udio izgrađenog GP u odnosu na ukupnu površinu JLS 4. Udio neizgrađenog GP u odnosu na Ukupno GP 5. Broj stanovnika/ukupna površina GP 6. Broj stanovnika/izgrađena površina GP	ha % % % stan./ha stan./ha	1.754,51 8,26 8,02 2,87 1,69 1,74
2.3.	IZDOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA (IZVAN NASELJA)	Izdvojena građevinska područja (IGP)	1. Površina izdvojenog građevinskog područja izvan naselja-ukupno planirana 2. Površina i udio površine IGP pojedine namjene u odnosu na ukup. površinu IGP: 2.a. Ugostiteljsko – turistička namjena 2.b. Gospodarska namjena-ukupna (proizvodna, poslovna, infrastrukturna, OIE i dr) 2.c. Sport i rekreacija 2.d. Područja posebne namjene 2.e. Površina groblja 3. Ukupni smještajni kapaciteti u TRP	ha ha ha ha ha, % ha, % ha, % ha, % broj	240,36 0,50 0,21 214,02 89,04 12,14 5,05 - - -
3. POSTOJEĆA INFRASTRUKTURNA OPREMLJENOST					
3.1.	PROMETNA INFRASTRUKTURA	A. Cestovni promet	1. Duljina cesta po vrstama 2. Udio pojedinih vrsta cesta 3. Cestovna gustoća (dužina ceste/površina područja)	km % km/km ²	109,2 u tekstu 0,514
		B. Željeznički promet	1. Duljina pruga prema vrsti 2. Udio pojedinih vrsta željezničkih pruga 3. Gustoća željezničkih pruga (dužina/površina područja)	km % km/km ²	0 0 0
		C. Zračni promet	1. Broj zračnih luka prema vrsti 2. Površina zračnih luka	broj ha	0
		D. Pomorski promet	1. Broj luka prema vrsti 2. Površina kopnenog dijela luke 3. Luke nautičkog turizma prema broju vezova	broj ha broj	0
		E. Riječni promet	1. Broj riječkih luka prema veličini i rijeci 2. Klasa i duljina plovnih putova	broj klasa, km	0

		F.TK infrastruktura	1.Broj postojećih baznih stanica na 100 stanovnika	broj/100 st	0,10
3.2.	ENERGETSKA INFRASTRUKTURA	A. Opskrba električnom energijom	1.Duljina elektroopkrbnih vodova 2.Duljina elektroopkrbnih vodova prema vrsti	km km	u tekstu
		B. Opskrba plinom	1.Duljina plinovoda 2.Udio prema vrsti plinovoda	km %	0
		C. Opskrba naftom	1.Duljina naftovoda	km	9,6
3.3	OPSKRBA VODOM I ODVODNJA OTPADNIH VODA	A. Opskrba pitkom i tehnološkom vodom	1.Duljina javne vodoopkrbne mreže 2.Potrošnja pitke vode	km 1/stan./god.	u tekstu
		B. Pročišćavanje otpadnih voda	1.Duljina kanalizacijske mreže 2.Uređaji za pročišćavanje otpadnih voda-broj i kapacitet	km broj, ES	7,88 -
3.4	GOSPODARENJE OTPADOM	Odlagalište otpada	1.Broj i površina odlagališta prema vrsti 2.Sanacija neuređenih odlagališta (broj,površina)	broj,ha broj,ha	u tekstu u tekstu
4.	KORIŠTENJE I ZAŠTITA ZNAČAJNIH PROSTORA				
4.1.	KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA	A. Poljoprivreda	1.Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta 2.Udio poljoprivrednog zemljišta 3.Površina poljoprivrednog zemljišta po stanovniku	ha % ha/stan.	12.412,8 58,45 20,54 4,18
		B. Šumarstvo	1.Ukupna površina šumskog zemljišta 2.Udio šumskog zemljišta 3.Površina šumskog zemljišta po stanovniku	ha % ha/stan.	5.471 25,77 1,84
		C. Vode	1.Površina površinskih voda prema vrsti (jezero,ribnjak,umjetni bazen) 2.Udio površina površinskih voda u odnosu na površinu JLS	ha %	750,65 3,53
		D. Morska obala	1.Morska obala-dužina obalne crte	km	0
		E. Mineralne sirovine	1.Broj i površina eksploatacijskih polja po vrstama mineralnih sirovina	broj, ha	u tekstu
4.2	ZAŠTIĆENA PODRUČJA	Zaštićena područja prirode	1.Broj i površina zaštićenih objekata prirodnih vrijednosti prema vrsti 2.Broj i površina ekološki značajnih područja 3.Broj i površina (NATURA 2000) područja	broj ha broj ha broj ha	2 86,22 1 2 45,11
4.3.	KULTURNA DOBARA	Struktura registriranih kulturnih dobara	1.Broj zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara 2.Broj ili udio obnovljenih kulturnih dobara 3.Broj ili udio ugroženih kult. dobara	broj broj broj	2 0
4.4.	PODRUČJA POSEBNIH KARAKTERISTIKA	Područje potencijalnih prirodnih i drugih nesreća	Opisati u tekstualnom dijelu izvješća		u tekstu
5.	DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA				
5.1.	POKRIVENOST PROSTORNIM PLANOVIMA	Pokrivenost PP prema razini planova i izvješća	1.Broj donesenih PP 2.Broj donesenih izmjena i dopuna PP 3.Broj PP u izradi	broj broj broj	1 1 0
5.2.	PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA		1.Broj izdanih pojedinačnih akata prostornog uređenja po vrstama	broj	u tekstu

III. ANALIZA PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA

---

1. IZRADA PROSTORNIH PLANOVA

Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske i Prostorni planovi županija daju smjernice i okvir za izradu Prostornih planova uređenja jedinice lokalne samouprave.

Prostorni plan uređenja općine

Prostorni plan uređenja općine određuje usmjerenja za razvoj djelatnosti i namjenu površina, te uvjete za održivi i uravnoteženi razvoj na području općine. Sadržaj prostornog plana uređenja općine propisan je Zakonom o prostornom uređenju.

Prostorni plan uređenja Općine Gvozd donesen je 2004. godine, a objavljen je u „Službenom vjesniku“ broj 34/04. Izmjene i dopune PPUO vršene su 2010. godine, a objavljene su u „Službenom vjesniku“ broj 45/10.

Svi provedbeni planovi, tj. planovi užeg područja moraju biti usklađeni s Prostornim planom uređenja općine.

Projekti za razvoj javne i komunalne infrastrukture moraju biti usklađeni s Prostornim planom uređenja općine, a planiranje i gradnja gospodarskih objekata u gospodarskim zonama treba se odvijati prema planovima užeg područja (UPU).

Urbanistički planovi uređenja (UPU)

Sukladno Zakonu o prostornom uređenju urbanistički planovi uređenja propisuju uvjete provedbe svih zahvata u prostoru unutar svog obuhvata. Donosi se obvezno za neuređene dijelove građevinskog područja naselja i za izgrađene dijelove tih područja planiranih za urbanu preobrazbu ili urbanu sanaciju unutar građevinskog područja.

Izmjenama i dopunama Prostornog plana uređenja Općine Gvozd (Službeni vjesnik” broj: 45/10.) utvrđena je:

- obaveza izrade Urbanističkog plana uređenja naselja Gvozd (kasnije preimenovanog u Vrginmost) obzirom na njegov značaj kao veće lokalno i općinsko središte
- potreba izrade dokumenata prostornog uređenja šireg područja koji obuhvaćaju područje Općine Gvozd: Prostorni plan posebnih obilježja za područje značajnog krajobraza „Dolina rijeke Kupe“ i Prostorni plan posebnih obilježja za područje značajnog krajobraza „Petrova gora – Biljeg“.

Općina Gvozd nema donesenih urbanističkih planova uređenja.

Detaljni planovi uređenja (DPU)

Iako postojećim Zakonom o prostornom uređenju („Narodne novine” broj: 153/13; 65/17. i 114/18.) nije predviđena izrada detaljnih planova uređenja jer su njihovu ulogu preuzeli urbanistički planovi uređenja, već izrađeni se koriste do stavljanja van snage.

Općina Gvozd nema donesenih detaljnih planova uređenja.

2. PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA

Prostorni planovi provode se izdavanjem dozvola, rješenja, potvrda i uvjerenja za gradnju, uporabu i uklanjanje objekata.

Podatke je dostavio Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Sisačko-moslavačke županije, Ispostava u Glini. Ova ispostava je osnovana 01.02.2018. godine te je u mogućnosti dostaviti podatke u traženom obliku samo za period od osnivanja. U tom periodu izdani su sljedeći provedbeni dokumenti:

Tablica 30: Provedbeni dokumenti prostornog uređenja

PROVEDBENI DOKUMENTI	2018.	2019.
RJEŠENJA O IZVEDENOM STANJU	24	0
LOKACIJSKE DOZVOLE	0	1
GRAĐEVINSKE DOZVOLE	5	1
UPORABNE DOZVOLE	18	26
UKUPNO:	47	28

Ovi podaci govore o graditeljskoj živosti tj. gospodarskoj aktivnosti u prostoru.

3. PROVEDBA DRUGIH DOKUMENATA KOJI UTJEČU NA PROSTOR

Osnovni dokument prostornog uređenja Općine Gvozd je Prostorni plan uređenja Općine Gvozd. Na prostor Općine utječu i drugi dokumenti:

- Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske;
- Državni plan prostornog razvoja;
- Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije;
- Lokalna razvojna strategija LAG-a „Petrova gora“ za razdoblje 2014. – 2020. godine.

Polazišta, temeljna načela i principe uređenja prostora, koji trebaju biti osnova izrade dokumenata prostornog uređenja, sustavno se navode u Strategiji prostornog razvoja Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 106/17.) i Strategiji regionalnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2020. godine („Narodne novine“ broj 75/17.) kao temeljni državni dokumenti za usmjeravanje razvoja u prostoru Republike Hrvatske.

Ključni planski dokument za planiranje razvoja Općine u gospodarskom, društvenom (socijalnom) i ekološkom području je „Strateški razvojni program Općine Gvozd 2015. – 2020.

Kao članica LAG-a „Petrova gora“ Općina Gvozd participira u Lokalnoj razvojnoj strategiji koja je donesena za sve članice LAG-a za razdoblje 2014. – 2020. godine. Strategija je osnovni „razvojni dokument u okviru kojeg su identificirane odgovarajuće provedbene mjere proizašle temeljem analize stanja i SWOT analize područja“. Strategija je krovni razvojni dokument jedinicama lokalne samouprave koje su članice LAG-a, a služi kao podloga za korištenje sredstava iz europskih fondova.

Svi planski dokumenti jedinica lokalne samouprave kako u području prostornog uređenja tako i u području planiranja gospodarskog razvoja moraju biti usklađeni s dokumentima više razine. Tako je Prostorni plan uređenja Općine usklađen s Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije i planovima na nacionalnom nivou, a Strateški plan gospodarskog razvoja sa Razvojnou županijskom strategijom i Strategijom nacionalnog razvoja Republike Hrvatske.

Temeljem dokumenata prostornog uređenja i razvojnih dokumenata izrađuje se projektna dokumentacija za komunalne i infrastrukturne projekte, kao što je izgradnja vodoopskrbne mreže, kanalizacije, izgradnja i rekonstrukcija javne rasvjete te uređenje prometne i druge infrastrukture.

Iako su doneseni svi potrebni razvojni dokumenti i dokumenti prostornog uređenja te puno učinjeno na izgradnji komunalne i društvene infrastrukture nije se uspio zaustaviti odlazak stanovništva van granica Općine, a što mora biti prioritetan cilj svih budućih strategija.

4. PROVOĐENJE ZAKLJUČAKA, SMJERNICA, PRIJEDLOGA ZA UNAPRJEĐENJE, PREPORUKA, AKTIVNOSTI ODNOSNO MJERA IZ PRETHODNOG IZVJEŠĆA O STANJU U PROSTORU

U prethodnom Izvješću o stanju u prostoru Općine Gvozd utvrđeno je da je Općina Gvozd donošenjem Prostornog plana uređenja Općine Gvozd uglavnom riješila prioritetne zahtjeve i potrebe za zahvatima u prostoru.

Općina Gvozd je zadnje Izvješće o stanju u prostoru donijela za period od 2003. – 2008. godine tako da postoji duže razdoblje za koje nije pravljena analiza dokumenata prostornog uređenja i zahvata u prostoru. Možda će zato biti pomalo čudno provoditi analizu onih zahvata u prostoru koji su doneseni pred puno vremena i više nije moguće na njih utjecati. Bez obzira na to pokušat ćemo izvršiti objektivnu analizu događanja u proteklom razdoblju.

Analizom provedbe mjera i aktivnosti od prethodnog Izvješća utvrđeno je sljedeće:

- donesene su I. izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine;
- ustrojena je evidencija nerazvrstanih cesta kojima upravlja Općina;
- rješavani su imovinsko pravni odnosi, izrađivana je projektna dokumentacija i građeni su objekti društvene i komunalne infrastrukture i to:
  - uređivane su nerazvrstane ceste
  - nastavljena je izgradnja vodoopskrbne mreže
  - vršeni su pripremni radovi za izgradnju kolektora;
  - nastavljena je izgradnja kanalizacije
  - vršeni su radovi proširenja i rekonstrukcije javne rasvjete
  - kontinuirano su se sanirala divlja odlagališta otpada
  - uređivani su zeleni otoci i djelomično je uvedeno selektivno prikupljanje komunalnog otpada
  - izgrađeno je reciklažno dvorište
  - uređivani su društveni domovi itd.

Radovi na infrastrukturnim objektima su trajnog karaktera, zbog proširenja kapaciteta ili rekonstrukcije postojećih objekata, pa će se nalaziti i u svim budućim planovima i izvješćima.

Zadaća Općine je praćenje stanja u prostoru i prilagođavanje dokumenata prostornog uređenja potrebama gospodarskog razvoja, a Općinsko vijeće, sukladno zakonskim propisima, donosi odluke o potrebi izrade provedbenih dokumenata prostornog uređenja.

IV. PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU S PRIJEDLOGOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI

---

1. POTREBE, MOGUĆNOSTI I OGRANIČENJA DALJNJEG ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU OPĆINE GVOZD S OBZIROM NA OKOLNOSTI, SEKTORSKA OPTEREĆENJA I IZAZOVE

Jedan od glavnih problema koji se direktno odražava na sve segmente razvoja je depopulacija seoskog prostora. Smanjuje se broj stanovnika i broj domaćinstava. Vezano na to sve se više javlja i nedostatak kvalitetnih kadrova u gotovo svim segmentima gospodarstva.

Mladi i obrazovani ljudi odlaze iz ruralnih područja u gradove u potrazi za zaposlenjem. Takva situacija kao prioritet nameće stvaranje uvjeta za ostanak što većeg broja mladog stanovništva na području Općine.

Ljude se na ovom prostoru može zadržati, uz sigurnu egzistenciju i odgovarajućom komunalnom i društvenom infrastrukturom.

Da bi se to postiglo potrebno je:

- povećati konkurentnost poljoprivredne proizvodnje uvođenjem novih tehnologija;
- povećati dodanu vrijednost poljoprivrednim proizvodima, proizvoditi proizvode više dohodovnosti;
- poticati povezivanje poljoprivrednika kroz udruge i zadruge;
- unaprijediti drvenu industriju proizvodnjom proizvoda više vrijednosti;
- povećati turističku ponudu korištenjem prirodnih i kulturno-povijesnih dobara, uspostavom kampova, poučnih staza, biciklističkih staza, uvođenjem gastronomske ponude, razvojem lovstva i dr.;
- povezati ponudu poljoprivrednih proizvoda s turističkom ponudom;
- osigurati stalnu potporu malim poljoprivrednim gospodarstvima, obrtnicima i poduzetnicima.

Ograničenja razvoja područja mogu se sagledati kroz sljedeće:

- poljoprivredne površine su usitnjene i velikim dijelom neobrađene;
- neriješeni su imovinsko – pravni odnosi;
- nedovoljno je razvijena komunalna infrastruktura u dijelu vodoopskrbe i odvodnje;
- nedostaje smještajnih turističkih kapaciteta;
- spora dinamika natječaja iz Programa ruralnog razvoja;
- skupa financijska sredstva za pokretanje proizvodnje;
- nedostatak kadrova za pokretanje i provedbu projekata.

Uz navedena postojeća ograničenja Općina Gvozd ima značajne mogućnosti razvoja temeljene na sljedećim vrijednostima:

- povoljnoj krajobraznoj raznolikosti;
- značajnoj kulturno povijesnoj i tradicijskoj baštini;
- povoljnom prometnom položaju;
- značajnim hidrografskim uvjetima: potocima, rijekama i jezerima pogodnim za navodnjavanje poljoprivrednih površina;
- tradicijskom poljoprivrednom proizvodnjom s malim utroškom umjetnog gnojiva i zaštitnih sredstava povoljnom za ekološku proizvodnju hrane.

Ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju, jedna od mogućnosti razvoja je korištenje europskih fondova za sufinanciranje projekata iz raznih područja: gospodarstva, infrastrukture, zaštite okoliša i dr.

2. OCJENA POTREBE IZRADE NOVIH I/ILI IZMJENE I DOPUNE POSTOJEĆIH PROSTORNIH PLANOVA

Općina Gvozd je donošenjem Prostornog plana uređenja riješila osnovne pretpostavke za potrebne zahvate u prostoru.

Nakon donošenja Prostornog plana uređenja i njegovih zadnjih izmjena i dopuna došlo je do:

- Izmjena i dopuna Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“ broj: 153/13; 65/17; 114/18. i 39/19.);
- Izmjena i dopuna Zakona o državnoj izmjeri i katastru nekretnina („Narodne novine“ broj: 121/16. i 09/17.);
- Izmjena i dopuna Zakona o gradnji („Narodne novine“ broj: 153/13. i 20/17.);
- Izmjena i dopuna Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj: 80/13; 153/13; 78/15; 12/18. i 118/18.);
- Izmjena i dopuna Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“ broj: 80/13; 15/18. i 14/19.);
- Donošenja Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine („Narodne novine“ broj: 03/17.);
- Izmjena i dopuna Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj: 94/13; 73/17. i 14/19.);
- Izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije („Službeni glasnik“ Sisačko-moslavačke županije broj: 10/17. i 12/19.);
- Donošenja Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2020. godine („Narodne novine“ broj: 75/17.).

Iz razloga postupanja sukladno donesenoj, gore navedenoj, regulativi te potrebama usklađenja s istom potrebno je izraditi izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Gvozd s ciljem:

- usklađenja odredbi plana s novim zakonskim propisima;
- usklađenja odredbi plana sa Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije;
- usklađenja Plana sa zahtjevima nadležnih tijela i institucija određenih posebnim propisima;
- usklađenja Plana sa zahtjevima građana;
- analize i korekcije građevinskih područja naselja i izdvojenih građevinskih područja izvan naselja;
- korekcija trasa infrastrukturnih sustava
- pretvorbe Izmjena i dopuna Plana u HTRS96/TM sustav i izrada Izmjena i dopuna Plana na katastarskim podlogama u HTRS96/TM sustavu.

Za planove i projekte te njihove izmjene i dopune, čija će se provedba financirati iz sredstava Europske unije, u određenim okolnostima, bit će potrebno provesti postupak ocjene o potrebi izrade strateške procjene utjecaja zahvata na okoliš.

Za razvoj gospodarstva trebat će dovršiti izgradnju poslovnih zona i komunalne infrastrukture.

Osnovna uloga i prioritetna zadaća Općine je da kontinuirano prati stanje u prostoru te koordinira i predlaže strateške smjernice kroz izradu dokumenata prostornog uređenja kojima potiče i usmjerava gospodarski i društveni razvoj cjelokupnog područja Općine.

3. PREPORUKE MJERA I AKTIVNOSTI ZA UNAPRJEĐENJE PROSTORNOG RAZVOJA

Kao prioritetni ciljevi i aktivnosti vezane uz njih, na području Općine Gvozd su:

- sprečavanje depopulacije ruralnih područja;

- otvaranje novih radnih mjesta;
- opremanje poslovnih zona, poticanje razvoja poduzetništva i obrta;
- uključivanje većeg broja stanovnika u turističku djelatnost;
- poticanje ekološke poljoprivredne proizvodnje;
- izgradnja vodovoda i odvodnje u svim većim naseljima;
- gospodarenje otpadom u funkciji održivog razvoja, sprečavanje nastanka nelegalnih odlagališta;
- uređenje lokacije za odlaganje građevnog otpada, odnosno organiziranje prijevoza istog na županijski (regionalni) centar gospodarenja otpadom;
- modernizacija, održavanje i razvoj prometne i ostale komunalne infrastrukture.

Aktivnosti će se planirati i provoditi ovisno o izradi projektne dokumentacije i financijskim mogućnostima Općine. Treba računati i na financijska sredstva iz državnog i županijskog proračuna, domaćih i europskih fondova, domaćih i stranih banaka te donacija.

V. POPIS TABLICA, SLIKA, KARTOGRAFSKIH PRIKAZA I GRAFIKONA

---

1. Tablice

- 1: Broj stanovnika i indeks kretanja
- 2: Dobna i spolna struktura stanovništva 2011. godine – brojčano
- 3: Dobna i spolna struktura stanovništva 2011. godine – postotno
- 4: Broj domaćinstava i indeks kretanja
- 5: Broja članova domaćinstava
- 6: Procjena kretanja broja stanovnika u izvještajnom razdoblju
- 7: Procjena kretanja broja doseljenih i odseljenih osoba u izvještajnom razdoblju
- 8: Struktura korištenja površina zemljišta
- 9: Naselja prema broju stanovnika 2011. godine
- 10: Površine naselja, broj stanovnika i gustoća naseljenosti
- 11: Građevinska područja naselja
- 12: Planirana građevinska područja po stanovniku
- 13: Građevinska područja i površina naselja
- 14: Izdvojena građevinska područja izvan naselja
- 15: Indeks razvijenosti jedinica lokalne samouprave
- 16: Struktura korištenja poljoprivrednog zemljišta
- 17: Površine poljoprivrednog zemljišta koje se obrađuje (Popis stanovništva 2011. g.)
- 18: Tip i broj poljoprivrednih gospodarstava
- 19: Broj aktivnih obrta
- 20: Broj zaposlenih osoba po područjima osiguranja
- 21: Broj nezaposlenih osoba po godinama
- 22: Državne ceste
- 23: Županijske ceste
- 24: Lokalne ceste
- 25: Udio pojedinih vrsta cesta i cestovna gustoća
- 26: Zaštićene prirodne vrijednosti
- 27: Ekološka mreža
- 28: Zaštićena kulturna dobra
- 29: Popis obveznih prostornih pokazatelja
- 30: Provedbeni dokumenti prostornog uređenja

2. Slike

- 1: Gospodarska zona „Gvozd“
- 2: Gospodarska zona „Gornja Čemernica“
- 3: Mlin „Smjak“ na Trepči
- 4: Zgrada općinske uprave
- 5: Dječji vrtić „Gvozd“
- 6: Osnovna škola „Gvozd“
- 7: Župna crkva sv. Petra i Pavla u Vrginmostu
- 8: Pravoslavna crkva u Vrginmostu u izgradnji
- 9: Cret „Đon močvar“

3. Kartografski prikazi

- 1: Položaj Općine Gvozd u Sisačko-moslavačkoj županiji
- 2: Korištenje i namjena površina
- 3: Prostorni raspored naselja
- 4: Zaštićena područja
- 5: Ekološka mreža

4. Grafikoni

- 1: Broj stanovnika i broj domaćinstava u Općini Gvozd
- 2: Procjena kretanja broja stanovnika u Općini Gvozd
- 3: Struktura korištenja površina zemljišta
- 4: Zaposleni i nezaposleni u Općini Gvozd

VI. IZVORI PODATAKA

Strategije, planovi, programi i izvješća

1. Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj: 76/13.)
2. Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj: 106/17.)
3. Program prostornog uređenja Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj: 50/99. i 84/13.)
4. Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj: 130/05.)
5. Plan gospodarenja otpadom republike Hrvatske za razdoblje 2007. – 2015. („Narodne novine“ broj: 85/07; 126/10; 31/11. i 46/15.)
6. Plan gospodarenja otpadom republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. („Narodne novine“ broj: 03/17.)
7. Plan gospodarenja otpadom Općine Gvozd za razdoblje 2018. – 2023. godine („Službeni vjesnik“ broj: 25/18.)
8. Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ broj: 04/01; 12/10; 10/17. i 12/19.)
9. Izješće o stanju u prostoru Republike Hrvatske 2008. – 2012. („Narodne novine“ broj: 61/13.)
10. Izješće o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije 2011. -2014. („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ broj: 25/15.)
11. Izješće o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije 2015. -2018. („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ broj: 29/19.)

Zakoni, uredbe, pravilnici i odluke

1. Zakon o prostornom uređenju („Narodne novine“ broj: 153/13; 65/17. i 114/18; 39/19. i 98/19.)
2. Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj: 80/13; 153/13; 78/15; 12/18. i 118/18.)
3. Zakon o zaštiti prirode („Narodne novine“ broj: 80/13; 15/18; 14/19. i 127/19.)
4. Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“ broj: 69/99; 151/03; 157/03; 100/04; 87/09; 88/10; 61/11; 136/12; 157/13; 152/14; 98/15; 44/17; 90/18; 32/20 i 62/20.)
5. Uredba o ekološkoj mreži („Narodne novine“ broj: 80/19.)
6. Zakon o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj: 94/13; 73/17; 14/19. i 98/19.)
7. Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“ broj: 86/06;125/06.-ispravak 16/07.-ispravak, 95/08. Odluka Ustavnog suda RH, 46/10.-ispravak, 145/10;37/13; 44/13; 45/13. i 110/15.)
8. Zakon o područjima posebne državne skrbi („Narodne novine“ broj: 86/08; 57/11; 51/13; 148/13; 76/14; 147/14; 18/15. i 106/18.)
9. Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj: 147/14; 123/17. i 118/18.)
10. Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti („Narodne novine“ broj: 132/17.)
11. Uredba o indeksu razvijenosti („Narodne novine“ broj: 131/17.)
12. Odluka o razvrstavanju javnih cesta („Narodne novine“ broj: 17/20.)
13. Pravilnik o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru („Narodne novine“ broj: 48/14. i 19/15.)

Dopisi javnopravnih tijela

1. Hrvatska obrtnička komora, Obrtnička komora Sisačko-moslavačke županije, Udruženje obrtnika Petrinja, Glina i Topusko, e-mail dopis od 04.03.2020.
2. Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Sisak, dopis klasa: 100-01/20-01/09, ur. broj: 2176-115-08/1-20-2 od 04.04.2020.
3. Sisačko-moslavačka županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša, Odsjek za prostorno uređenje, graditeljstvo i e-Nekretnine, Ispostava Glina, dopis klasa: 360-01/20-01/16, urbroj: 2176/01-08-3/04-20-2 od 23.04.2020.
4. HEP, Operator distribucijskog sustava d.o.o. Elektra Karlovac, dopis broj: 401001/1208/20AK7 od 07.04.2020.
5. HEP, Operator distribucijskog sustava d.o.o. Elektra Sisak, dopis broj 401800101/1173/20GB od 06.04.2020.
6. HAKOM, Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, Zagreb, dopis klasa: 350-01/20-02/08, urbroj: 376-06-1-20-2 od 07.04.2020.
7. Vodoopskrba i odvodnja Topusko d.o.o; dopis urbroj: 63/20 od 09.04.2020.
8. Općina Gvozd, e-mail dopisi od 08.04.2020; 14.04.2020; 22.04.2020; 04.05.2020. i 16.10.2020.

Internetska baza podataka

1. Bio portal – portal informacijskog sustava zaštite prirode, <http://bioportal.hr/>
2. Državni zavod za statistiku: <https://dzs.hr/>
3. Geo portal Sisačko-moslavačke županije, <http://zpusmz.geoportal.hr/>
4. Hrvatski zavod za zapošljavanje, <https://statistika.hzz.hr/>
5. Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Sisačko-moslavačke županije, [https://zastita-prirode-smz.hr.](https://zastita-prirode-smz.hr/)